

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj:01-02-03-13-375/17
R: 07-7; 012-7/17

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BRČKO DISTRIKTA BiH
na dan 31. 12. 2016. godine**

Brčko, juli 2017. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
2. UVOD	11
3. OPĆI DIO	11
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	12
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	12
6. NALAZI I PREPORUKE.....	15
6.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	15
6.2. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ODJELJENJA I INSTITUCIJA U SKLADU SA ZAKONSKIM I DRUGIM PROPISIMA	17
6.3. DONOŠENJE I PRAĆENJE IZVRŠENJA BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH.....	19
6.4. IZVRŠENJE BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH.....	21
6.4.1. <i>Prihodi, primici i finansiranje Budžeta Brčko distrikta BiH.....</i>	21
6.4.2. <i>Rashodi i izdaci Budžeta Brčko distrikta BiH.....</i>	23
6.4.3. <i>Tekući grantovi i subvencije.....</i>	33
6.4.4. <i>Kapitalni grantovi.....</i>	47
6.4.5. <i>Kapitalni izdaci.....</i>	48
6.4.6. <i>Tekuća rezerva .....</i>	48
6.5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI NA DAN 31.12.2016. GODINE	49
6.5.1. <i>Račun prihoda i rashoda (Bilans uspjeha) .....</i>	49
6.5.2. <i>Bilans stanja .....</i>	49
6.5.3. <i>Popis imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2016. godine.....</i>	50
7. Komentar.....	51
8. PRILOZI.....	52

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

MENADŽMENTU DIREKCIJE ZA FINANSIJE BRČKO DISTRIKTA BiH

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta BiH (račun prihoda i rashoda, bilans stanja, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebni podaci o platama i broju zaposlenih, izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembar 2016. godine te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Direkcije za finansije je odgovorno za pripremu, izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRS-JS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Za usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, efikasno i ekonomično raspolaganje odobrenim budžetskim sredstvima odgovorna su rukovodstva budžetskih korisnika.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavljivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika

materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, s ciljem odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne s ciljem izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- *Direkcija za finansije je, dana 07.12.2015. godine, uputila Vladi Brčko distrikta BiH Nacrt prijedloga budžeta za 2016. godinu, što nije u skladu s odredbama člana 15 stava (2) Zakona o budžetu i člana 3 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH kojima je regulisano, da je Direkcija za finansije dužna Vladi dostaviti nacrt prijedloga budžeta za narednu godinu na razmatranje i usvajanje, najkasnije do 15.09. tekuće godine, kako bi isti bio upućen u dalju zakonsku proceduru.*
- *Tekući grantovi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu 9.421.495,34 KM bez postojanja utvrđene jedinstvene politike grantova neprofitnim organizacijama u smislu: uspostave usaglašenih i jedinstvenih kriterija, nosilaca i načina njihovog predlaganja u postupku donošenja budžeta; te obezbjeđenja jednakih prava krajnjih korisnika grantova u okviru odobrenog iznosa. Kriterijima za dodjelu grantova nije propisana jedinstvena metodologija izrade programa rada i izvještaja o radu, kako bi aktivnosti planirane programima bile uporedive sa provedenim aktivnostima iz izvještaja o radu.*
- *Planirani prihodi od prodaje pokretne i nepokretne imovine iznosili su 3.670.000,00 KM, a ostvareni u iznosu od 225.502,51 KM. Planiranje prihoda od prodaje pokretne i nepokretne imovine ne vrši se na osnovu realnih pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu, čime se zbog njihovog neostvarivanja dovodi u pitanje realizacija pojedinih projekata i postizanja planiranih finansijskih rezultata.*
- *U okviru izdataka za usluge po ugovoru o djelu koji su realizovani u iznosu od 2.806.129,81 KM, najmanje 1.987.150,00 KM se odnosi na naknade za izvršavanje redovnih poslova sistematizovanih radnih mjesta u odjeljenjima i institucijama, putem angažovanja izvršilaca po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno naknade fizičkim licima bez zasnivanja radnog odnosa.*
Planovima i programima rada odjeljenja i institucija nisu utvrđene potrebe za angažovanjem fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno bez zasnivanja radnog odnosa, tj. sredstva se ne planiraju na osnovu dokumentovane i obrazložene potrebe. U odjeljenjima i institucijama nisu uspostavljene normativne i organizacione pretpostavke za transparentan odabir izvršilaca, također odjeljenja i institucije nemaju donesene interne akte koji bi regulisali način i visinu utvrđivanja naknada za angažovanje izvršilaca po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno bez zasnivanja radnog odnosa.
- *Izdaci za grantove visokoškolskim ustanovama isplaćeni su u iznosu od 668.000,00 KM bez prethodnog dokumentovanja ispunjenosti osnovnih i posebnih kriterija i ugovorenih obaveza od strane odabranih korisnika. Osim navedenog, obzirom da Odluka o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama i Odluka o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstva s pozicije grantova neprofitnim organizacijama u 2016. godini, već sadrže nazive korisnika i iznose sredstva*

a grantovi su pozicionirani budžetom za 2016. godinu, kriteriji su formalnog karaktera i ne utiču niti na odluku o dodjeli sredstava, niti na visinu iznosa sredstava koja će biti dodijeljena.

- *Podsticajna sredstva privatnim preduzećima u 2016. godini realizovana su u skladu sa Zakonom o podsticaju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH u iznosu od 8.962.416,66 KM. Od toga se za nabavku stalnih sredstava, do iznosa uplaćenog poreza na dobit, odnosi 6.671.827,52 KM ili 74,44 %.
Od ukupno 893 privredna subjekta koji su ostvarili podsticaj, 84 privredna subjekta ili 9,41 % je koristilo 77,50 % od ukupnog iznosa podsticajnih sredstava.
Dodjela sredstava je obavljena bez definisanih razvojnih ciljeva i kriterija za njihovu ocjenu i praćenje privrednih djelatnosti koje treba stimulisati.*
- *Značajan dio od 575.181,00 KM realizovanih sredstva za projekat „Obnova individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH“, je dodjeljivan korisnicima koji nisu ispunjavali opšte (eliminatorene i obavezujuće) kriterije u dijelu koji se odnosi na dokazivanje statusa raseljenog lica, izbjeglice ili povratnika, što nije u skladu sa Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica BiH.*
- *Usluge čišćenja u školskim objektima u 2016. godini izvršene su u iznosu od 1.295.098,56 KM bez provedenog (okončanog) postupka javne nabavke i bez zaključenog ugovora s pružaocem usluga za obavljanje navedenih poslova, što nije u skladu sa članom 6 Zakona o javnim nabavkama i članom 36 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu (kojim je propisano da će se Zakon o izvršenju Budžeta Brčko distrikta BiH provoditi u skladu sa Zakonom o budžetu i Zakonom o javnim nabavkama).*

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju finansijski izvještaji Budžeta Brčko distrikta BiH, osim efekata stavki navedenih u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine, račun prihoda i rashoda i izvršenje Budžeta Brčko distrikta BiH za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Budžeta Brčko distrikta BiH u toku 2016. godine je, osim efekata navoda u prethodnom pasusu, u svim materijalno značajnim aspektima bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

---

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Revizijom finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta BiH i finansijskog poslovanja Odjeljenja i institucija koje se finansiraju iz budžeta u 2016. godini, uočili smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u finansijskom poslovanju i obavljanju poslova iz njihove nadležnosti. U cilju otklanjanja istih i sprečavanja njihovog ponavljanja u budućem periodu, dajemo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je obezbijediti da svi budžetski korisnici, koordinirano i na isti način, u skladu s Akcionim planom postupaju po preporukama prethodne revizije, te da uspostave efektivnu međusobnu komunikaciju i efikasan nadzor nad izvršenjem usvojenih Akcionih planova.*
- *U cilju uspostavljanja efikasnog integralnog sistema internih kontrola potrebno je donijeti jedinstven akt, obavezujući za sve korisnike budžeta, kojim bi se na jasan i nedvosmislen način propisale dužnosti i podijelile nadležnosti pojedinačnih institucija, definisali obim, vrsta i način uspostavljanja njihovih kontrolnih postupaka, međusobna komunikacija i informisanje, kao i uspostava adekvatnog nadzora nad funkcionisanjem istih.*
- *Potrebno je da se u cilju uspostavljanja i obezbjeđenja funkcionisanja efikasnog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja kod svih budžetskih korisnika utvrde konkretne vrste rizika i procijene vjerovatnoću nastanka i stepen uticaja rizika na njihovo poslovanje. Na osnovu definisanih rizika potrebno je definisati jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nosiocima i obezbijediti njihovo dosljedno sprovođenje i dokumentovanje u okviru institucije, kao i na nivou Vlade Brčko distrikta BiH. Time bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih propisa, pojačala fiskalna odgovornost, poboljšala zaštita imovine, kao i povećala efektivnost, ekonomičnost i efikasnost u izvršavanju poslova iz djelokruga budžetskih korisnika.*
- *Potrebno je prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti institucija obezbijediti dosljednu i efektivnu primjenu važećih zakonskih i podzakonskih akata.*
- *Potrebno je, u skladu sa postojećim propisima i usvojenim programima rada, dosljedno izvršavati obaveze izrade nacrta zakona i izmjena zakona i donošenja i usklađivanja podzakonskih akata iz nadležnosti odjeljenja i institucija.*
- *Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje izvršenja budžeta i vršiti pravovremeno preusmjeravanje postojećih ili obezbjeđenje nedostajućih sredstava u cilju dosljedne primjene Zakona o izvršenju budžeta za 2016. godinu i efikasnog i efektivnog izvršenja zadataka iz nadležnosti korisnika budžetskih sredstava.*
- *Potrebno je planiranje prihoda od javne imovine vršiti na osnovu realne projekcije pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu i planiranim aktivnostima čija se realizacija realno može očekivati u toku godine za koju se donosi budžet, te preduzimati aktivnosti kako bi njihova naplata bila izvjesna.*
- *Potrebno je, dosljedno poštovati odredbe Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu i Ugovora, u dijelu naplate prihoda Odjeljenja i pravovremenog raskidanja ugovora u slučajevima neplaćanja ugovorenih obaveza.*

- *Potrebno je dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje planirati u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.*
- *Potrebno je angažovanje nastavnog osoblja na zamjeni trajno odsutnog nastavnika vršiti u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu uslova za zamjenu i maksimalnog roka angažovanja.*
- *Potrebno je obezbijediti blagovremeno pokretanje postupaka zapošljavanja nedostajućeg obrazovnog osoblja u cilju obezbjeđenja kontinuiteta i kvaliteta održavanja nastavnog procesa i dosljedne primjene zakonskih propisa.*
- *Potrebno je poštovati odredbe Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu formiranja komisije koja utvrđuje i analizira unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta.*
- *Potrebno je da Odjeljenje za javnu sigurnost, prilikom dodatnog odnosno prekovremenog angažovanja zaposlenika, dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu mjesečnog i godišnjeg dodatnog angažovanja.*
- *Potrebno je po saznanju za povredu radnih dužnosti blagovremeno pokrenuti i sprovesti disciplinski postupak u cilju osiguranja zakonitosti u radu Kancelarije za upravljanje javnom imovinom.*
- *Potrebno je da se Odjeljenje za javni registar pridržava odredbi Zakona o porezu na dohodak u dijelu oporezivanja dohotka od samostalne djelatnosti.*
- *Potrebno je da Odjeljenje za javni registar vrši odobravanje službenih putovanja licima koja se smatraju zaposlenicima u skladu sa odredbama Odluke.*
- *Potrebno je da Odjeljenje za javni registar vrši odobravanje službenih putovanja u propisanim rokovima u skladu sa odredbama Odluke.*
- *Potrebno je, izvještaje o službenom putovanju sačinjavati u skladu sa Odlukom, u dijelu navođenja da li su plaćeni troškovi ishrane i smještaja tokom službenog putovanja u zemlji u cilju ispravnog obračuna visine dnevnice.*
- *Potrebno je obezbijediti pouzdan način priznavanja izdataka za energiju, putem utvrđivanja stvarnih utrošaka električne energije, te uspostave adekvatne evidencije, kontrole i izvještavanja o prijemu i potrošnji lož ulja.*
- *Potrebno je obezbijediti da zakupci poslovnih prostora snose troškove komunalnih usluga u skladu sa zaključenim ugovorima, radi racionalnog i namjenskog raspolaganja budžetskim sredstvima, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.*
- *Potrebno je, sačiniti zapisnik o izvršenoj kvantitativnoj i kvalitativnoj kontroli isporučene robe, u skladu sa odredbama Ugovora o nabavci roba.*

- *Radi provođenja odredbi Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Direkcija za finansije je dužna da uredi sistem interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole u dijelu kontrolnih aktivnosti.*
- *Potrebno je da Odjeljenje za obrazovanje blagovremeno izvrši popunjavanje upražnjenih sistematizovanih pozicija na osnovu javnog konkursa, dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je da odjeljenja i institucije, Planovima i programima rada, na osnovu uspostavljenih normativnih i organizacionih pretpostavki za zakonit i transparentan angažman fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu, utvrdi realne potrebe za njihovim angažovanjem i obezbijedi adekvatan i transparentan način utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova.*
- *Potrebno je, da odjeljenja i institucije popunu upražnjenih radnih mjesta vrše dosljednom primjenom odredaba Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, kako bi se obezbijedila zakonitost rada u dijelu načina zapošljavanja i izvršavanja svih ostalih obaveza prema zaposlenicima po osnovu njihovog rada.*
- *Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.*
- *Potrebno je, sredstva namijenjena za grantove pojedincima dodjeljivati osobama koje su ispunile kriterije za dodjelu sredstava grantova, kako je to predviđeno Odlukom o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine.*
- *Potrebno je u kriterije za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima uvrstiti i upisna područja osnovnih škola u okviru Distrikta koja su obavezna po Zakonu o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.*
- *Potrebno je obezbijediti da se priznavanje prava na prevoz vrši u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu prebivališta i upisnih područja kojima učenici pripadaju.*
- *Potrebno je prilikom ugovaranja usluga prevoza učenika, obim prevoza vezati za stvarne dane u kojima se pruža usluga.*
- *Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u obračunskom periodu.*
- *Potrebno je poštivati i dosljedno primjenjivati opće i posebne kriterije utvrđene Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica.*
- *Potrebno je, prilikom dodjele sredstava koja su namijenjena u vidu granta pojedincima, poštovati Zakon o budžetu Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je poštivati odredbe Ugovora sa korisnicima sredstava granta za Obnovu individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH, u dijelu pokretanja postupka i mjera za povrat neutrošenih sredstava granta.*

- *Potrebno je poštivati odredbe Ugovora sa korisnicima sredstava granta za Izgradnju i sanaciju kuća oštećenih u elementarnim nepogodama (poplave/klizišta) u periodu April-Maj 2014. godine, u dijelu pokretanja postupka i mjera radi povrata neutrošenih sredstava granta.*
- *Potrebno je preduzeti aktivnosti neophodne za donošenje Pravilnika o podsticajima koji bi stupio na snagu prije perioda na koji se odnosi sa jasno utvrđenim uslovima i neophodnom dokumentacijom za priznavanje podsticaja, sa mjerljivim parametrima za ocjenu ispunjenja ciljeva podsticaja, kao i načinom usklađivanja kandidovanih zahtjeva za podsticaj sa odobrenim budžetskim sredstvima, čime bi se stvorile pravne pretpostavke za kontinuiran prijem i obradu zahtjeva, jednak tretman svih korisnika podsticaja, smanjenje grešaka u obradi zahtjeva i prestanak potrebe angažovanja trećih lica za obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja.*
- *Potrebno je, da gradonačelnik dosljedno primjenjuje odredbe Odluke o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja odluke o formiranju komisije koja će izvršiti monitoring odobrenih pozicioniranih grantova.*
- *Potrebno je, ispoštovati odredbe Odluke o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu namjenskog trošenja odobrenih sredstava.*
- *Potrebno je, ispoštovati Odluku o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu dostavljanja finansijskog izvještaja o utrošenim sredstvima dodijeljenih u prethodnoj godini.*
- *Potrebno je prilikom planiranja i odobravanja izdataka za tekuće grantove mjesnim zajednicama i organizacijama civilnog društva, više voditi računa o nadležnostima Odjeljenja i prirodi izdataka u cilju racionalnog korištenja budžetskih sredstava, kao i njihove pravilne klasifikacije, evidentiranja i prezentacije u finansijskim izvještajima Distrikta.*
- *Potrebno je u ugovorima o dodjeli novčanih sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama, definisati mjere kojim bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravdanja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta.*
- *Potrebno je izraditi podzakonske akte koji daju jasne smjernice o načinu pravdanja grantova, te definisati validne dokaze za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava.*
- *Potrebno je u ugovorima o dodjeli novčanih sredstava s pozicije grantova neprofitnim organizacijama, definisati mjere kojima bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravdanja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta.*
- *Potrebno je izraditi podzakonske akte koji daju jasne smjernice o načinu pravdanja grantova, te definisati validne dokaze za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava.*
- *Potrebno je Program samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH u 2016. godini, uskladiti sa odredbama Zakona o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.*
- *Potrebno je sredstva za provođenje politike samozapošljavanja ostvariti u roku koji omogućava njihovu realizaciju u okviru perioda na koji se odnose, u cilju povećanja*

efikasnosti u realizaciji budžetom odobrenih programa i transparentnosti izvještavanja o načinu i obimu njihove realizacije.

- **Potrebno je u programu samozapošljavanja konkretnije definisati ciljeve programa i mjerljive kriterije za ocjenjivanje poslovnih ideja u skladu s postavljenim ciljevima i definisanje oblika izvještavanja i nadzora nad njihovom realizacijom.**
- **Potrebno je planiranje i izvršavanje grantova visokoškolskim ustanovama vršiti putem javnog poziva, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija i programa koji će, osim obaveze dokazivanja statusa korisnika, dovesti u vezu iznos odobrenih sredstava sa brojem upisanih studenata i drugim mjerljivim kriterijima koji su u funkciji unapređenja visokog obrazovanja u Brčko distriktu BiH.**
- **Potrebno je dokumentovati kontrolu ugovorenih obaveza korisnika sredstava granta.**
- **Potrebno je, sa Poreznom upravom Brčko distrikta BiH, uspostaviti mehanizam kontrole i praćenja podsticaja za nadoknadu novčanog iznosa za nabavljena stalna sredstava, u cilju primjene odredbi Zakona o podsticaju u privredu Brčko distrikta BiH.**
- **Potrebno je na osnovu stručnih analiza efekata postojećih podsticaja na privredni razvoj u Brčko distriktu BiH, definisati razvojne ciljeve, utvrditi područja u kojima su potrebna poboljšanja, kao i kriterije za njihovu ocjenu i praćenje.**
- **Potrebno je prilikom kandidovanja kapitalnih projekata voditi računa o stručnoj osposobljenosti nosioca konkretnog projekta u cilju povećanja stepena efikasnosti i racionalnosti izvršenja budžeta kapitalnih potreba i poštovanja zakonom propisanih rokova za njihovu realizaciju.**
- **Po odobravanju projekata potrebno je da u toku njegove realizacije svi budžetski korisnici, uključeni u njegovu realizaciju, budu aktivno uključeni u operativne planove neophodnih aktivnosti sa preciznim rokovima i nosiocima, te obezbijede kontinuiran i kvalitetan nadzor nad realizacijom projekata, kako bi se osiguralo blagovremeno preduzimanje neophodnih aktivnosti potrebnih za njihovu zakonitu i racionalnu realizaciju u propisanim rokovima.**
- **Potrebno je izvore sredstava rezervi i revalorizacionih rezervi dovesti u funkciju u skladu sa njihovom prirodom i nominacijom ili izvršiti njihovo isknjižavanje u korist neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u cilju pouzdanije prezentacije bilansnih pozicija.**
- **Potrebno je, obezbijediti blagovremen početak i okončanje godišnjeg popisa, popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obaveze Brčko distrikta BiH, izvršiti identifikaciju i procjenjivanje pojedinačnih pozicija imovine i obaveza, te u skladu Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza sačiniti izvještaje o popisu u okviru propisanog roka.**

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BiH ZA 2016. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Budžeta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za 2016. godinu na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH je osnovana Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, 19/07).

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Direkcije uspostavljene su sljedeće organizacione jedinice:

- Kancelarija direktora;
- Trezor;
- Porezna uprava.
- Stručna služba Direkcije za finansije

Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o Direkciji za finansije i Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH koji se odnose na ostvarivanje sljedećih nadležnosti u oblasti finansija:

- donosi provedbene propise iz oblasti finansija,
- podnosi izvještaj Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet,
- provodi zakone i druge propise,
- daje mišljenje o primjeni propisa iz oblasti finansija,
- učestvuje u pripremi prijedloga godišnjeg budžeta u koordinaciji s gradonačelnikom Distrikta,
- izrađuje i objavljuje finansijske izvještaje u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH.
- dostavlja izvještaje o izvršenju budžeta u skladu sa zakonima, a za potrebe gradonačelnika,
- potvrđuje raspoloživost sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Distrikta na svim računima Distrikta,
- vrši kontrolu utroška i opterećenja sredstava Distrikta u skladu sa budžetom,
- nadzire prikupljanje prihoda u toku fiskalne godine,
- prikuplja i vrši raspodjelu javnih prihoda Distrikta,
- provodi politike u oblasti finansija Distrikta,
- obavlja druge nadležnosti u skladu sa statutom i zakonom.

Opis programa rada

- Unapređuje budžetski i porezni sistem kao i postupak planiranja, pripreme i usvajanja budžeta Distrikta i finansijskih planova fondova,
- Uspostavlja makroekonomske i fiskalne politike u javnoj potrošnji pri izradi Dokumenta okvirnog budžeta Distrikta,
- Vodi aktivnu politiku u suzbijanju „sive ekonomije“ u Brčko distriktu BiH,
- Uređuje način investiranja, zaduživanja, izdavanja garancija i sistema upravljanja dugom,
- Uspostavlja kvalitetniji sistem računovodstvenog nadzora i interne kontrole budžetskih korisnika i izvanbudžetskih fondova,

- Provodi poresku politiku, razrez i naplatu direktnih poreza u Brčko distriktu BiH,
- Obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa programom rada.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu i usklađenost poslovanja Vlade Brčko distrikta BiH i drugih budžetskih korisnika s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije finansijskih izvještaja i pripadajućih računa, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo Direkcije za finansije i rukovodstva budžetskih korisnika primjenjuju zakone i važeće propise, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, ocjenu sistema internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih iskazivanja u finansijskim izvještajima.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizorskog tima. Revizija finansijskih izvještaja je obuhvatila finansijske transakcije Budžeta Brčko distrikta BiH koje se evidentiraju kroz Glavnu knjigu Trezora i sadržane su i iskazane u setu finansijskih izvještaja. Ocjena usklađenosti finansijskog poslovanja izvršena je na osnovu kvalifikacija izraženih u sačinjenim izvještajima o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja pojedinačnih budžetskih korisnika za 2016. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Direkcija za finansije je sačinila Akcioni plan, broj: 13.9-04.1-456/16-1 od 20.09.2016. godine na osnovu preporuka revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu, te isti uputila svim budžetskim korisnicima.

Akcionim planom su obuhvaćene preporuke u vezi sa kvalifikacijama koje su imale direktan uticaj na dato mišljenje. Kao nosioci pojedinačnih aktivnosti imenovane su sve revidirane institucije na koje se odnose date kvalifikacije. Rokovi su definisani kao kontinuirani ili do kraja 2016. godine.

Uvidom u planirane aktivnosti i izvještaje o radu odjeljenja i institucija za 2016. godinu, te osvrtnom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**
  - Evidencija podsticaja u poljoprivredi i prezentacija u finansijskim izvještajima je usaglašena s periodom nastanka obaveze.
  - Odjeljenje za obrazovanje je, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH, obezbijedilo blagovremeno evidentiranje svih rashoda, u dijelu obuhvatanja rashoda u periodu septembar-decembar tekuće budžetske godine, koje se odnose na prevoz učenika.
  - Direkcija za finansije je, prilikom priznavanja izdataka i rashoda, kao primitaka i prihoda dosljedno izvršila njihovo sučeljavanje (u dijelu koji se

odnosi na sredstva kamata po kreditu za zaobilaznicu oko Brčkog, koja su plaćena sa podračuna u Centralnoj banci BiH, a naknadno refundirana JP “Putevi Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH od strane Direkcije za finansije).

- Obaveze po osnovu vrijednosnih papira –obveznica, evidentirane su u okviru razgraničenih rashoda.

- **Djelimično realizovane preporuke**

- Kod pojedinih odjeljenja, nije dovoljan obim i sadržaj obrazloženja o izvršenju budžeta, te isti nije preciziran u dijelu analitičkog izvršenja.
- Nisu u potpunosti provedene evidencije o izvršenju sudskih presuda u vezi sa sticanjem imovine (eksproprijacija zemljišta nije u potpunosti evidentirana preko klase 8).
- U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, djelimično je dokumentovan postupak javne nabavke.

- **Nerealizovane preporuke**

- Izvori sredstava rezervi i revalorizacionih rezervi nisu dovedeni u funkciju u skladu sa njihovom prirodom i nominacijom i/ili nije izvršeno njihovo iskknjižavanje u korist viška prihoda nad rashodima u cilju pouzdanije prezentacije bilansnih pozicija.
- Nije definisana jedinstvena politika odobravanja grantova od planiranja i izvršenja do izvještavanja o namjenskoj upotrebi.
- Nedonošenje općeg akta o sufinansiranju troškova liječenja u inostranstvu.
- Popis imovine nije u potpunosti izvršen u skladu sa Uputstvom o popisu i u propisanom roku.

- **Nerealizovane preporuke u prethodne tri godine**

Pojedina odjeljenja i institucije nisu realizovali preporuke po izvještajima o obavljenim revizijama za prethodne tri godine, a odnose se na sljedeće:

- Prilikom planiranja budžeta, budžetski korisnici nisu postupali u skladu s odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o izradi budžeta Brčko distrikta BiH, tj. preliminarno planiranje tekućeg budžeta nije vršeno na bazi ostvarenja iz ranijeg perioda, a njihovi zadaci, ciljevi i aktivnosti nisu bili korektivni faktor početnog iskustvenog polazišta za planiranje.
- Pojedini budžetski korisnici nisu obezbijedili operativne tromjesečne planove odobrenog budžeta, a samim time ne postoji ni tromjesečno praćenje potrošnje odobrenih budžetskih sredstava (odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžetu Brčko distrikta BiH).
- Nije izmijenjena Odluka o utvrđivanju računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH, kojom bi bila definisana sljedeća pitanja:
  - a) priznavanje i vrednovanje nakon početnog priznavanja bilansnih pozicija, u dijelu naknadnih ulaganja u stalna sredstva, potraživanja i obaveza iz transakcija razmjene i iz transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos),
  - b) reklasifikacija stalnih sredstava i izvora sredstava (sredstva za obavljanje djelatnosti, za iznajmljivanje i u općoj upotrebi i ostala sredstva Brčko distrikta BiH) i

- c) primjena MRS-JS, u smislu bezrezervne izjave usklađenosti Odluke o računovodstvenim politikama Brčko distrikta BiH sa MRS-JS, objavljivanja i obrazloženja za standarde koji nisu u punoj mjeri primijenjeni prilikom finansijskog izvještavanja.
- Planiranje sredstava kapitalnih potreba Odjeljenja i institucija, nije vršeno na osnovu relevantnih parametara opravdanih potreba, koje trebaju biti usmjeravane, nadgledane i koordinirane od strane odgovorne osobe, a sve s ciljem što efikasnije upotrebe odobrenih sredstava.
  - Odjeljenja i institucije, prije planiranja sredstava za kapitalna ulaganja, nisu obezbijedile uslove i preduzele pravovremene aktivnosti na obezbjeđenju relevantne dokumentacije neophodne za uspješnu realizaciju kapitalnih projekata (rješavanje imovinskopravnih odnosa, izrada projektne dokumentacije, pribavljanje potrebnih saglasnosti itd.), kako bi se sredstva kapitalnog budžeta efikasno koristila.
  - Budžetski korisnici nisu sačinjavali detaljan plan aktivnosti nabavke roba i usluga koji će obezbijediti efikasnu realizaciju budžetom planiranih kapitalnih projekata.
  - Nije vršena procjena naplativosti sumnjivih i spornih potraživanja u najmanjem iznosu od 23.466.754,63 KM koja čine potraživanja za komunalne usluge, te ispravka istih. Navedena potraživanja ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje tekućeg sredstva, tj. očekivanje da će se ista realizovati u roku od dvanaest mjeseci od datuma izvještavanja (tačka 76 MRS-JS 1). Zbog navedenog, iskazano stanja kratkoročnih potraživanja u aktivi, te kratkoročnih razgraničenja u pasivi, na dan 31.12.2016. godine, precijenjeni su najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja.

U strukturi ukupno iskazanih kratkoročnih potraživanja, na osnovu knjigovodstvene evidencije, sumnjiva i sporna potraživanja iznose 30.640.211,46 KM ili 98,45% ukupnih kratkoročnih potraživanja, a sastoje se od:

a) Odjeljenje za komunalne poslove	23.466.754,63 KM
b) Direkcija za finansije (po raznim osnovama)	6.435.525,60 KM
c) Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge	255.303,13 KM
d) Odjeljenje za poljop., vodopr. i šumarstvo (PHARE program)	482.628,10 KM

- Nisu blagovremeno obavljene sve predbilansne radnje, uključujući i usaglašavanje stanja sredstava i izvora sredstava po popisu s knjigovodstvenim stanjem, kako bi godišnji obračun bio sačinjen u roku propisanom odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.
- Prilikom okončanja postupka sticanja stalnih sredstva, nije utvrđivana njihova ukupna vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina i istim nisu dodjeljivani nazivi u skladu s njihovom funkcionalnom suštinom.
- Naknadna ulaganja na postojećim stalnim sredstvima nisu vršena, u skladu s preporukama MRS-JS 17 Nekretnine postrojenja i oprema, u dijelu da se prilikom naknadnih ulaganja u konkretno stalno sredstvo, ne vrši isknižavanje vrijednosti imovine koja je naknadnim ulaganjem zamijenjena.
- Nije definisana jedinstvena politika odobravanja grantova od planiranja i izvršenja do izvještavanja o namjenskoj upotrebi.

- Nedonošenje općeg akta, od strane Odjeljenja za zdravstvo, o sufinansiranju troškova liječenja u inostranstvu.
- Obračun i isplata povećanja plata pojedinih kategorija zaposlenika u Odjeljenju za obrazovanje (nastavno i medicinsko osoblje u Pododjeljenju za predškolski odgoj) nisu usklađeni sa zakonskim odredbama.

Preporuke date u finansijskim izvještajima, koje se odnose na nepravilnosti konkretnih odjeljenja i institucija su predmet pojedinačnih akcionih planova tih institucija. Revizijom njihovog finansijskog poslovanja je ocijenjeno da stepen implementacije datih preporuka nije zadovoljavajući obzirom da se određene preporuke odnose na pojedinačne transakcije koje se ne ponavljaju svake godine, dok je značajan dio preporuka realizovan parcijalno i formalno.

Potrebno je obezbijediti da svi budžetski korisnici, koordinirano i na isti način, u skladu sa Akcionim planom postupaju po preporukama prethodne revizije, te da uspostave efektivnu međusobnu komunikaciju i efikasan nadzor nad izvršenjem usvojenih Akcionih planova.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Sistem internih kontrola, kao proces koji je utemeljen i vođen od strane menadžmenta budžetskih korisnika (odjeljenja i institucija) je u najvećim dijelima uspostavljen putem organizacionih planova ili pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnika o internim kontrolnim postupcima i drugim internim aktima.

Članom 43 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH utvrđena je obaveza budžetskih korisnika da uredi sistem internih kontrola u skladu s međunarodnim standardima interne kontrole i važećim zakonskim i podzakonskim propisima, u cilju obezbjeđenja izvršavanja aktivnosti u okviru njihove osnovne djelatnosti. Istim članom pomenutog Zakona, se predviđa da sistem internih kontrola treba da obezbijedi uspostavljanje organizacije, politike i procedura koje se koriste za postizanje namjeravanih rezultata iz utvrđenih programa budžetskih korisnika, kao i korištenje resursa u skladu s postavljenim ciljevima.

Postojeći sistem internih kontrola u institucijama Brčko distrikta BiH u 2016. godini je zasnovan na Odluci o uspostavi sistema interne kontrole broj: 02-000057/12 od 26.01.2013. godine. Navedenom Odlukom nije stavljen van snage raniji Pravilnik o internoj kontroli broj: 02-01.1-001038/10 od 01.10.2010. godine, kojim su regulisana identična područja. Uporedo postojanje više akata koji regulišu istu oblast stvara nejasnoću i pravnu nesigurnost u smislu podjele nadležnosti, adekvatnog definisanja predmeta, oblika i načina kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija između učesnika u procesu planiranja i izvršenja budžeta i efektivnog nadzora nad funkcionisanjem internih kontrola.

Zbog navedenih nejasnoća je otežano ili onemogućeno jednoobrazno i usaglašeno postupanje budžetskih korisnika u provođenju neophodnih kontrolnih aktivnosti, naročito za transakcije i projekte u čijoj je realizaciji uključeno više institucija, što ostavlja prostor za pojavu neracionalnog i nedovoljno transparentnog trošenja javnog novca.

U cilju uspostavljanja efikasnog integralnog sistema internih kontrola potrebno je donijeti jedinstven akt, obavezujući za sve korisnike budžeta, kojim bi se na jasan i nedvosmislen način propisale dužnosti i podijelile nadležnosti pojedinačnih

institucija, definisali obim, vrsta i način uspostavljanja njihovih kontrolnih postupaka, međusobna komunikacija i informisanje, kao i uspostava adekvatnog nadzora nad funkcionisanjem istih.

Nedostaci u kontrolnom okruženju ogledaju se u: neblagovremenom donošenju podzakonskih akata; odsustvu jasnih upravljačkih kontrolnih postupaka u postojećim pojedinačnim pravilnicima o internim kontrolama prilikom priznavanja, knjigovodstvenog evidentiranja izvršenja izdataka odobrenih budžetom, te njihovog obrazlaganja uz izvještaj o izvršenju budžeta; nepostojanje kriterija za finansiranje troškova transplantacije organa; usklađivanju izvršenja sa raspoloživim sredstvima koje se vrši naknadnim preusmjeravanjima sredstava i amandmanima na budžet, što nije u skladu s članom 4 tačkom (4) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i članom 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.

Kod pojedinih revidiranih budžetskih korisnika utvrđene su nepravilnosti u planiranju, obračunu i isplati plata i naknada, koje se ogledaju u nepoštivanju zakonske i podzakonske regulative, kojom je regulisana oblast plata i naknada u organima uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Uvidom u pravilnike o internim kontrolama budžetskih korisnika, konstatovano je da su kod većine korisnika uopćeno utvrđene vrste rizika, bez procjene stepena njihove izvjesnosti i uticaja na obavljanje djelatnosti institucije, kao i definisanja neophodnih adekvatnih kontrolnih i nadzornih aktivnosti od strane menadžmenta, te aktivnosti sistemskog informisanja i komunikacija kojim bi se postojeći rizici eliminisali ili bi se njihov uticaj na poslovanje institucije sveo na prihvatljiv nivo.

Nepotpuno i nedosljedno provođenje kontrolnih aktivnosti kao dijela funkcionalnog sistema internih kontrola dovelo je do pojave nepravilnosti i propusta u radu koje se ogledaju u sljedećem: nabavke putem direktnog sporazuma bez vjerodostojnog dokumentovanja izvršenog istraživanja tržišta, angažovanje po ugovorima o obavljanju povremenih i privremenih poslova za obavljanje poslova iz organizacionog plana u periodima znatno dužim od 90 dana, neblagovremeno okončanje pojedinačnih popisa po institucijama, planiranje kapitalnih projekata bez prethodnog stvaranja ili postojanja neophodnih preduslova za njihovu realizaciju, nepostojanje efikasne sistemske naknadne kontrole kvaliteta radova u okviru garantnog roka.

Nedovoljna efikasnost u realizaciji budžeta kapitalnih potreba uglavnom je rezultat kandidovanja i odobravanja projekata za koje nisu prethodno stvoreni neophodni preduslovi, neuspostavljanja efikasne komunikacije i saradnje različitih institucija uključenih u realizaciju istog projekta, kao i nedovoljnog angažovanja budžetskih korisnika u dijelu blagovremenog pokretanja i okončavanja procedura javnih nabavki.

Planiranje prihoda od javne imovine nije vršeno na osnovu realne projekcije pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu i planiranim aktivnostima.

Odobrovanje koncesija i utvrđivanje naknada za koncesije nije vršeno dosljednom primjenom Zakona o koncesijama, prije svega u dijelu osiguranja kvalitetnih revidiranih studija ekonomske opravdanosti koje moraju sadržavati sve elemente bitne za ocjenu ukupne opravdanosti dodjele koncesije, te obezbijediti uslove za naknadno jednostavno i nepristrasno utvrđivanje iznosa naknada i njihovu pouzdanu i blagovremenu naplatu.

Dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje u Odjeljenju za obrazovanje nije planiran u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH. Angažovanje nastavnog osoblja na zamjeni trajno odsutnog nastavnika

također nije vršeno u skladu s odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu uslova za zamjenu i maksimalnog roka angažovanja.

Odjeljenje za javnu sigurnost, prilikom dodatnog odnosno prekovremenog angažovanja zaposlenika, nije dosljedno primjenjivalo odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu mjesečnog i godišnjeg dodatnog angažovanja.

Odjeljenja i institucije, Planovima i programima rada, na osnovu uspostavljenih normativnih i organizacionih pretpostavki za zakonit i transparentan angažman fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu, nisu utvrdili realne potrebe za njihovim angažovanjem, te nisu obezbijedili adekvatan i transparentan način utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova po osnovu ugovora o djelu.

Potrebno je da se u cilju uspostavljanja i obezbjeđenja funkcionisanja efikasnog sistema internih kontrola, u svim segmentima poslovanja kod svih budžetskih korisnika utvrde konkretne vrste rizika i procijene vjerovatnoću nastanka i stepen uticaja rizika na njihovo poslovanje. Na osnovu definisanih rizika potrebno je definisati jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke s rokovima i nosiocima i obezbijediti njihovo dosljedno sprovođenje i dokumentovanje u okviru institucije, kao i na nivou Vlade Brčko distrikta BiH. Time bi se osigurala dosljedna primjena zakonskih propisa, pojačala fiskalna odgovornost, poboljšala zaštita imovine, kao i povećala ekonomičnost, efikasnost i efektivnost u izvršavanju poslova iz djelokruga budžetskih korisnika.

6.2. Obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja i institucija u skladu sa zakonskim i drugim propisima

U toku revizije su utvrđene određene nepravilnosti koje se ogledaju u neusklađenosti finansijskog poslovanja institucija sa zakonskim propisima koje se ogledaju u sljedećem:

- Vlada Brčko distrikta BiH nije u zakonskom roku izradila i podnijela Prijedlog budžeta za 2016. godinu, niti je isti od strane Skupštine usvojen u zakonskom roku,
- Program rada Vlade Brčko distrikta BiH za 2016. godinu donesen je značajnim kašnjenjem u odnosu na odredbe Poslovnika o radu Vlade kojim je utvrđen rok 01.12. tekuće godine za narednu godinu,
- Zbog nedonošenja odluke o minimalnoj stopi poreza na nekretnine za 2016. godinu tekuću godinu onemogućeno je blagovremeno uručivanje rješenja, prikupljanje prihoda od poreza na nekretnine i preduzimanje drugih mjera za naplatu poreza,
- Novi organizacioni planovi na osnovu Odluke o kategorizaciji radnih mjesta u organima javne uprave u Brčko distriktu BiH nisu doneseni, nisu doneseni u propisanom roku ili nisu u skladu sa propisanom metodologijom, od strane većeg broja institucija, između kojih je Direkcija za finansije i Odjeljenje za javnu bezbjednost,
- Nisu doneseni potrebni podzakonski akti o računovodstvu i reviziji,
- Nisu izrađeni podzakonski akti propisani Zakonom o prostornom planiranju i građenju ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 29/08) iz nadležnosti Odjeljenja za javnu sigurnost (Pravilnik o uslovima za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova ispitivanja i istraživanja (rok 60 dana), Pravilnik o uslovima za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova donošenja tehničke dozvole (rok 90 dana), Pravilnik o izradi elaborata o geotehničkim i geomehaničkim karakteristikama tla (rok 60 dana) i Pravilnik o kontroli betonskih i asfaltnih baza (rok 90 dana),

- Nisu doneseni podzakonski akti propisani članom 77 Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tekućina i plinova ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 03/07),
- Kancelarija za upravljanje javnom imovinom nije osigurala potpunost podataka postojećeg registra nepokretnosti (GIS baza podataka) koji je uspostavljen u Kancelariji u skladu sa članom 18 Zakona o javnoj imovini Brčko distrikta BiH, niti njegovu pouzdanost i usaglašenost sa evidencijama u Glavnoj knjizi trezora i evidencijama drugih nadležnih institucija, što nije u skladu s članom 28 Zakona,
- Kancelarija za upravljanje javnom imovinom nije obezbijedila dosljednu primjenu Zakona o državnoj službi u dijelu poštovanja procedure donošenja Organizacionog plana i poštovanja odredbi o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenika,
- Kancelarija za upravljanje javnom imovinom je izvršila dodjelu koncesije za eksploataciju podzemne pitke vode sa lokaliteta Maoča na osnovu nerevidirane Studije ekonomske opravdanosti što nije u skladu sa odredbama člana 8 stava (4) Zakona o koncesijama Brčko distrikta BiH,
- Kancelarija za upravljanje javnom imovinom je u 2016. godini vršila produženje ugovora o zakupu poslovnih prostora na osnovu javnog poziva za produženje ugovora za postojeće korisnike, bez javnog nadmetanja, što nije u skladu sa članom 11 Zakona o javnoj imovini i članom 2 Pravilnika o postupku redovnog raspolaganja imovinom Brčko distrikta BiH,
- Nisu doneseni podzakonski akti iz nadležnosti inspektorata i Ureda gradonačelnika propisani članom 73 Zakona o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika na radu ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 20/13,
- Zakonom o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi: 11/06; 19/07 i 15/10), kao cilj donošenja ovog zakona je definisano je osiguranje dugoročnih podsticaja koji će omogućiti stvaranje i unapređivanje komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanje stanovništva na selu i ukupni ruralni razvoj u Brčko distriktu BiH.

Sredstva za podsticaje namijenjena su za razvoj stočarstva, voćarstva, ratarstva i povrtlarstva; regresiranje kamata za investicione kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; participaciju za uvođenje novih tehnologija u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; za organsku proizvodnju i ruralni razvoj putem povećanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača, zaštite ruralne okoline i leader pristupa, diversifikacije razvojnih aktivnosti i poboljšanja kvaliteta života u ruralnim područjima na cijeloj teritoriji Distrikta.

Članom 9 Zakona je utvrđena obaveza Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu da krajem godine ili periodično izvještava gradonačelnika o realizaciji podsticaja, dok je članom 10 propisana obaveza gradonačelnika da Skupštini Distrikta dva puta godišnje, šestomjesečno, dostavlja izvještaje o rezultatima podsticaja.

Revizijom je utvrđeno da Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu u 2016. godini nije sačinjavalo izvještaj o realizaciji podsticaja, niti je od strane gradonačelnika sačinjen izvještaj o rezultatima podsticaja u funkciji uspostave adekvatnog sistema monitoringa u korištenju podsticaja definisanog Općom politikom Brčko distrikta BiH za period 2013.-2016. godina i ocjene realizacije zakonom postavljenih ciljeva, što nije u skladu s navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti odjeljenja i institucija obezbijediti dosljednu i efektivnu primjenu važećih zakonskih i podzakonskih akata.

Potrebno je, u skladu s postojećim propisima i usvojenim programima rada, dosljedno izvršavati obaveze izrade nacrtu zakona i izmjena zakona i donošenja i usklađivanja podzakonskih akata iz nadležnosti odjeljenja i institucija.

6.3. Donošenje i praćenje izvršenja budžeta Brčko distrikta BiH

Skupština Brčko distrikta na 19. vanrednoj sjednici održanoj 22. decembra 2015. godine donijela je Odluku, broj:01-02-570/15, o privremenom finansiranju Odjela i Institucija Brčko distrikta BiH za period od 01. januara 2016. godine do usvajanja budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.

Privremeno finansiranje utvrđeno je na bazi ostvarenih ukupnih rashoda i izdataka za period od 01.01. do 31.12.2015. godine i raspoređeno je po odjelima i institucijama Brčko distrikta u ukupnom iznosu od 203.869.539,94 KM.

Odlukom o usvajanju budžeta Brčko distrikta BiH broj:01-02-719/16 od 05.09.2016. godine, Skupština Brčko distrikta BiH usvojila je Budžet Brčko distrikta BiH za 2016. godinu s uravnoteženim prihodima i rashodima u iznosu od 206.216.575,57 KM.

- Prihodovnu stranu budžeta čine:

1. Porezni prihodi	179.990.000,00 KM
a) direktni porezi	23.690.000,00 KM
b) indirektni porezi	156.300.000,00 KM
2. Neporezni prihodi	18.223.418,66 KM
3. Tekući grantovi	263.102,67 KM
4. Finansiranje	7.740.054,24 KM
a) primici od inostranog zaduživanja	368.000,00 KM
b) primljene otplate od pozajmljivanja JP	2.702.486,53 KM
c) Višak prih. nad rash. (BKP iz 2014. god.)	4.669.567,71 KM

- Projektovani prihodi i finansiranje u iznosu od 206.216.575,57 KM, raspoređeni su na sljedeće rashode i izdatke:

1. Bruto plate i doprinosi	65.381.205,57 KM
2. Naknade troškova zaposlenih	2.155.332,47 KM
3. Materijalni troškovi i ugovorene usluge	27.337.996,54 KM
4. Tekući grantovi i subvencije	71.787.149,37 KM
5. Kapitalni budžet	26.264.757,64 KM
6. Otplata duga	11.031.616,00 KM
7. Sudske presude i vansudska poravnanja	1.865.000,00 KM
8. Tekuće rezerve	393.517,98 KM

Odlukom o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta BiH za 2016. godinu, broj:01-02-37/16 od 28.12.2016. godine, planirani prihodi se uvećavaju za 389.467,68 KM, tako da nova projekcija prihoda za 2016. godinu iznosi 198.865.989,01 KM. Nadalje, navedenom odlukom umanjuje se finansiranje u iznosu od 2.026.456,61 KM, tako da ukupan budžet za 2016. godinu nakon amandmana iznosi 204.579.586,64 KM.

Pregled plana budžeta za 2016. godinu, te ostvarenje budžeta 2014. i 2015. godine:

Redni broj	Opis	Ostvarenje I-XII 2014.	Ostvarenje I-XII 2015.	Plan Budžeta 2016.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Porezni prihodi	171.449.734,17	181.465.656,45	179.990.000,00	104,98	99,19
2.	Neporezni prihodi	15.203.792,42	12.791.258,81	18.612.886,34	122,42	145,51
3.	Grantovi i primici	251.462,40	143.908,65	263.102,67	104,63	182,83
I	UKUPNO PRIHODI (1+2+3)	186.904.988,99	194.400.823,91	198.865.989,01	106,40	102,30
1.	primici od zaduživanja stranih finansijskih institucija	6.631.164,02	211.761,55	143.000,00	2,16	67,53
2.	VPR-iz ranijih godina.fond stanovanja	3.887.208,00				
3.	VPR-sredstva BKP 2011.	15.261.925,03				
4.	VPR-sredstva BKP 2012. i 2013.	12.967.756,66				
5.	primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima		1.264.684,11	901.029,92		71,25
6.	sredstva od prihoda za posebne naknade za puteve (VPR)	1.500.000,00	3.000.000,00			
7.	VPR-sredstva BKP 2014. godine		5.626.615,27	4.669.567,71		82,99
II	FINANSIRANJE	40.248.053,71	10.103.060,93	5.713.597,63	14,20	56,55
III	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI sa finansiranjem (I+II)	227.153.042,70	204.503.884,84	204.579.586,64	90,06	100,04
1.	Tekući izdaci (bruto plate, naknade, materijalni troškovi, grantovi, opća rezerva, sud. pr. i vansudska poravnanja i otplata duga)	197.969.657,40	197.355.877,11	178.453.452,68	90,14	90,42
2.	Budžet kapitalnih potreba	5.899.882,54	3.540.806,71	26.126.133,96	442,82	737,86
IV	UKUPNO RASHODI I IZDACI (1+2+3)	203.869.539,94	200.896.683,82	204.579.586,64	100,35	101,83

Namjena sredstava za realizaciju programa rada budžetskih korisnika utvrđena je analitičkim pozicijama rashoda i izdataka koje su sastavni dio budžetskog zahtjeva svakog budžetskog korisnika.

U cilju realizacije budžeta budžetski korisnici dužni su donositi operativne - kvartalne planove za izvršenje budžeta i vršiti praćenje izvršenja i preusmjeravanje sredstava između odobrenih pozicija u okviru odobrenih tekućih izdataka (osim bruto plata i naknada).

Znatan dio budžetskih korisnika se ne pridržava odobrenih analitičkih budžetskih pozicija na način što unutrašnju preraspodjelu odobrenih budžetskih sredstava ne vrše analitički i amandmanima na budžet ne vrše pravovremeno, što nije u skladu s članom 9 stavom 2 Zakona o izvršenju budžeta za 2016. godinu, kojim je propisano da budžetski korisnici sredstva koriste samo za namjene koje su (prethodno) određene Budžetom i to do iznosa planiranog za tog budžetskog korisnika.

Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje izvršenja budžeta i vršiti pravovremeno preusmjeravanje postojećih ili obezbjeđenje nedostajućih sredstava u cilju dosljedne

primjene Zakona o izvršenju budžeta za 2016. godinu i efikasnog i efektivnog izvršenja zadataka iz nadležnosti korisnika budžetskih sredstava.**6.4. Izvršenje Budžeta Brčko distrikta BiH**

U godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2016. godinu iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od **203.451.076,52 KM**. Za isti period iskazani su ukupni rashodi i izdaci u iznosu od **169.747.422,27 KM**, tako da je iskazan prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima u iznosu od **33.703.654,25 KM**. U prilogu izvještaja u tabeli broj 7 data je skraćena shema Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2016. godinu.

6.4.1. Prihodi, primici i finansiranje Budžeta Brčko distrikta BiH

U Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2016. godinu, iskazano je ostvarenje prihoda u iznosu 202.342.620,02 KM, primitaka od otplate datih zajmova javnim preduzećima u iznosu od 901.029,92 KM, te primitaka od inostranog zaduživanja 207.426,58 KM, tako da su ukupni prihodi i primici iskazani u iznosu od 203.451.076,52 KM i veći su u odnosu na plan za 3.541.057,59 KM ili 1,02 %, dok su za 3,87 % veći od ostvarenja u 2015. godini.

Uporedni pokazatelji ostvarenja prihoda i primitaka izvještajnog perioda, u odnosu na ostvarenje 2014., 2015. godine i plan 2016. godine prikazani su u sljedećoj tabeli:

Prihodi	Ostvarenje		Plan 2016.	Ostvarenje I-XII 2016.	Indeks		
	I-XII 2014.	I-XII 2015.			4/1	4/2	4/3
0	1	2	3	4	5	6	7
Porezni prihodi	171.499.734,17	181.465.656,45	179.990.000,00	188.566.729,87	109,95	103,91	104,77
Neporezni prihodi	15.203.792,42	12.791.258,81	18.612.886,34	13.651.556,48	89,79	106,73	73,34
Grantovi i primici	251.462,40	143.908,65	263.102,67	124.333,67	49,44	86,40	47,26
Ukupno prihodi	186.954.988,99	194.400.823,91	198.865.989,01	202.342.620,02	108,23	104,09	101,75
Primljene otplate datih zajmova	0,00	1.264.684,11	901.029,92	901.029,92		71,25	100,00
Primici od zaduživanja	6.631.164,00	211.761,55	0,00	207.426,58	0,00	0,00	
Ukupno prihodi i primici	193.586.152,99	195.877.269,57	199.767.018,93	203.451.076,52	104,99	103,76	101,74

Učešće pojedinačnih prihoda i primitaka u ukupno iskazanim ostvarenim приходima i primicima u 2016. godini je sljedeće: porezni prihodi 92,78%, neporezni prihodi 6,72%, primljene otplate zajmova datih preduzećima 0,44% i grantovi 0,06%.

Prihod od poreza na nekretnine planiran je u iznosu od 1.400.000,00 KM, a naplaćeno 1.599.272,00 KM, odnosno 14,23% više u odnosu na plan.

Nizak procent ostvarenja prihoda, evidentiran je kod Kancelarije za upravljanje javnom imovinom, a rezultat je nerealnog planiranja prihoda koje je izvršeno bez prethodnog

preduzimanja neophodnih pripremnih aktivnosti vezanih za njihovo sticanje (prodaja imovine, prava građenja, dodjela koncesija,...), tako da je prilikom pripreme projekcije prihoda za 2016. godinu postojala značajna izvjesnost da planirani prihodi neće biti ostvareni.

Potrebno je planiranje prihoda od javne imovine vršiti na osnovu realne projekcije pokazatelja o njihovom ostvarenju u prethodnom periodu i planiranim aktivnostima čija se realizacija realno može očekivati u toku godine za koju se donosi budžet, te preduzimati aktivnosti kako bi njihova naplata bila izvjesna.

Odjeljenje za obrazovanje je za 2016. godinu planiralo prihode u iznosu od 663.815,39 KM, a ostvarilo u iznosu od 805.384,20 KM, odnosno 121,33%. Povećanje prihoda uglavnom je rezultat povećanja broja lica koja polažu vozačke ispите.

U strukturi ostvarenih prihoda od pruženih usluga, najznačajniji dio prihoda Odjeljenja čine prihodi od usluga boravka djece u dječijim vrtićima-obdaništima koji su planirani u iznosu od 450.000,00 KM a realizovani u iznosu od 496.287,05 KM, ili za 10,29 % više od planiranog.

Potraživanja ove vrste usluga u knjigovodstvenoj evidenciji kod Direkcije za finansije na dan 31.12.2016. godine iskazana su u iznosu od 177.603,76 KM, kao kratkoročna potraživanja.

Revizijom smo utvrdili da u iskazanom saldu postoje potražna salda pojedinih kupaca (crvena salda) u ukupnom iznosu od 3.725,09 KM koja umanjuju stvarna potraživanja u istom iznosu, zbog čega su potraživanja po ovom osnovu podcijenjena. Potražna salda kupaca ukazuju na: preplate na pojedinim analitičkim kontima, na duple šifre korisnika usluga, neevidentirane račune i sl.

Odredbama člana 14 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH propisano je da se na računu 131000 – kratkoročna potraživanja, evidentiraju potraživanja prema nazivima računa, ako prema zakonu ili iz ugovora, potraživanje treba da bude izmireno u roku do godinu dana. Ukoliko je potraživanje nesigurno za naplatu ispravlja se, odnosno rezerviše, preko računa 131900 – ispravka vrijednosti.

Revizijom smo utvrdili da u okviru ovih potraživanja u ukupnom iznosu od 181.328,85 KM (177.603,76 + 3.725,09 = 181.328,85), postoje nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda u iznosu od 176.353,90 KM i potraživanja iz tekućeg perioda u iznosu od 4.974,95 KM.

Potraživanja u iznosu od 176.353,90 KM odnose se na nenaplaćene usluge boravka djece u obdaništima za period od 2008. godine do 01.01.2016. godine, što nije u skladu sa odredbama člana 14. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je iz evidencije potraživanja eliminisati potražna salda.

Potrebno je, u skladu sa mogućim ishodom naplate potraživanja iz ranijeg perioda, izvršiti procjenu naplativosti potraživanja te izvršiti ispravku istih u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Boravak djece u dječijim vrtićima-obdaništima regulisan je ugovorom zaključenim između roditelja djece i Odjeljenja. Ugovorom su propisana prava i obaveze korisnika usluga i Odjeljenja, a cijena usluga smještaja i boravka djece je određena Odlukom o načinu finansiranja boravka djece u Javnim predškolskim ustanovama Brčko distrikta BiH.

Ugovorom je propisano da se naplata ove vrste prihoda vrši mjesečno, i to do dvadesetog u mjesecu za prethodni mjesec (član 2 tačka d). U slučaju neplaćanja obaveza u ugovorenom roku propisan je raskid ugovora (članom 7 Ugovora).

Revizijom smo utvrdili da Odjeljenje nije vršilo raskid ugovora zbog neplaćanja usluga boravka djece u vrtićima-obdaništima, tako da je tokom 2015. i 2016. godine pet korisnika ispisalo djecu iz obdaništa a da nisu izmirili svoje obaveze, za što je Odjeljenje podnijelo zahtjev za utuženje Pravobranilaštvu Brčko distrikta.

Odredbama člana 7 stav 2 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu propisano je da su budžetski korisnici odgovorni za blagovremenu naplatu potraživanja po osnovu vlastitih prihoda iz njihove nadležnosti, dok je članom 24 stav 1 istog Zakona propisana odgovornost rukovodioca budžetskih korisnika za uspostavu i provođenje internog nadzora u izvršenju svojih budžeta i postupku ubiranja prihoda iz svoje nadležnosti.

Odjeljenje nije naplatilo potraživanja za usluge boravka djece u vrtićima, a što nije u skladu s pomenutim odredbama Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu i Ugovora o pružanju usluga.

Potrebno je, dosljedno poštovati odredbe Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu i Ugovora, u dijelu naplate prihoda Odjeljenja i pravovremenog raskidanja ugovora u slučajevima neplaćanja ugovorenih obaveza.

6.4.2. Rashodi i izdaci Budžeta Brčko distrikta BiH

U Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2016. godinu, ukupni rashodi i izdaci budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu iskazani su u iznosu od 169.747.422,27 KM. U odnosu na odobrene rashode izvršeni rashodi i izdaci su manji za 34.832.164,37 KM ili 17,03%.

Ostvareni tekući rashodi i izdaci u 2016. godini u odnosu na ostvarene rashode i izdatke u 2015. godini manji su za 31.149.581,55 KM ili 15,51 %.

Struktura planiranih i ostvarenih tekućih rashoda i izdataka za 2016. godinu, kao i struktura ostvarenih rashoda i izdataka u 2015. godini, prikazana je u tabeli broj 1 koja je u prilogu Izvještaja.

6.4.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2016. godinu iskazani su u iznosu od 164.567.686,16 KM, što predstavlja 93,84% izvršenja plana. U tabeli broj 2 u prilogu Izvještaja, po vrsti izdataka, prikazan je plan, izmjene plana i ostvarenje za 2016. godinu.

6.4.2.2. Izdaci za bruto plate i naknade

Izdaci za bruto plate za 2016. godinu odobreni su u iznosu od 59.908.579,92 KM a ostvareni su u iznosu od 58.909.584,61 KM a odnose se na 2.300 zaposlenika, što predstavlja 99,21 % izvršenja.

U postupku revizije finansijskog poslovanja odjeljenja i institucija Brčko distrikta BiH, revizorski timovi utvrdili su nepravilnosti u obračunu i isplati plata i naknada, koje se ogledaju u nepoštivanju zakonske i podzakonske regulative, kojom je regulisana oblast plata i naknada u organima uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Uočene nepravilnosti kod pojedinih budžetskih korisnika, zbog nepoštivanja zakonske regulative, su sljedeće:

Izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih za 2016. godinu u **Odjeljenju za obrazovanje** odobreni su u iznosu od **23.798.595,16 KM**, a izvršeni su u iznosu od **23.388.467,10 KM**, što predstavlja **98,28%** izvršenja plana.

Revizijom smo utvrdili da navedeni izdaci **Odjeljenja za obrazovanje** sadrže i dodatak na plate obrazovnih i medicinskih radnika u visini 10% osnovne plate.

Planiranje, obračun i isplata uvećanja plata za nastavno i medicinsko osoblje, nije u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

Potrebno je dodatak na bruto plate za nastavno i medicinsko osoblje planirati u skladu s odredbama Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distriktu BiH.

U cilju održavanja kontinuiteta obrazovnog procesa, Odjeljenje za obrazovanje je, zbog nedostatka nastavnog osoblja, angažovalo postojeće osoblje, kojima je za prekovremeni rad u periodu 01.01.–31.12.2016. godine, u okviru bruto plata i naknada, isplaćeno **714.913,69 KM**.

Članom 101 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH" broj 10/08, 25/08 i 04/13) propisano je da se zamjene privremeno odsutnih nastavnika i saradnika primjenjuju samo u slučajevima privremene spriječenosti za rad, plaćenog i neplaćenog odsustva postojećih zaposlenika sa rokom najduže tri mjeseca.

Revizijom smo utvrdili da je angažovanje postojećih zaposlenika na zamjeni trajno odsutnog nastavnika trajalo duže od tri mjeseca. Osim toga, mjesečno prekovremeno angažovanje pojedinih nastavnika se vrši u značajno povećanom obimu koji može dovesti u pitanje kvalitet izvođenja nastave ili objektivnost u raspoređivanju fonda časova po nastavnicima.

Raspoređivanje zaposlenika, uvođenjem prekovremenog rada, na trajno upražnjena radna mjesta nastavnika, stručnog saradnika i saradnika u nastavi predviđena organizacionim planom dužem od 3 mjeseca nije u skladu s navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je angažovanje nastavnog osoblja na zamjeni trajno odsutnog nastavnika vršiti u skladu sa odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu uslova za zamjenu i maksimalnog roka angažovanja.

Potrebno je obezbijediti blagovremeno pokretanje postupaka zapošljavanja nedostajućeg obrazovnog osoblja u cilju obezbjeđenja kontinuiteta i kvaliteta održavanja nastavnog procesa i dosljedne primjene zakonskih propisa.

Revizijom smo utvrdili da je Odjeljenje za javne poslove izvršilo povećanje plaća na 10 pozicija a da nije formiralo komisiju koja je bila dužna da utvrdi i analizira unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Odjeljenju, što nije u skladu sa odredbama člana 4 Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poštovati odredbe Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu formiranja komisije koja utvrđuje i analizira unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta.

Izdaci za bruto plate u **Odjeljenju za javnu sigurnost** planirani su u iznosu od 1.992.750,02 KM, a realizovani su 1.965.098,55 KM ili 98,61%.

U planiranom iznosu izdataka za bruto plate, Budžetom Odjeljenja analitički su planirani i izdaci za naknade zaposlenim u iznosu od 208.581,50 KM. Struktura istih data je u sljedećem pregledu:

- izdaci za naknade za noćni rad, rad vikendom, praznikom i zamjena odsutnih zaposlenika	82.395,93 KM
- izdaci za naknade za pripravnost	54.613,97 KM
- izdaci za naknade za prekovremeni rad	71.571,60 KM

Revizijom smo utvrdili, da u tekstualnom dijelu izvještaja o izvršenju budžeta Odjeljenja nisu prikazane navedene analitičke pozicije u okviru budžetom odobrenih sredstava.

Odredbama člana 25 stav (1) Zakona o radu Brčko distrikta BiH (“Sl. glasnik Brčko distrikta BiH” broj: 19/06, 19/07, 25/08, 20/13, 31/14 i 1/15), regulisano je da u slučaju više sile, iznenadnog povećanja obima posla ili u vanrednim okolnostima, poslodavac može da zahtijeva od zaposlenoga da radi najviše dvanaest (12) dodatnih sati sedmično tako da ukupan broj radnih sati sedmično iznosi pedeset dva (52) sata.

Odredbama člana 25 stava (3) navedenog Zakona regulisano je, da zaposleni može, na zahtjev poslodavca, uz datu pismenu saglasnost zaposlenog, raditi prekovremeno još najviše do deset (10) sati sedmično, a najviše tristo (300) sati u toku kalendarske godine.

Revizijom smo utvrdili da je Odjeljenje za javnu sigurnost kao poslodavac, tokom 2016. godine, pojedine zaposlenike sedmično dodatno, odnosno prekovremeno, angažovao više od dvanaest (12) sati.

Također, uvidom u naloge za rad duži od punog radnog vremena, iz opisa aktivnosti po osnovu koje se zaposleni prekovremeno angažuju, utvrdili smo da se ne radi o slučajevima više sile, iznenadnog povećanja obima posla ili da se radi o vanrednim situacijama, kako je regulisano odredbama člana 25 stava (1) navedenog Zakona.

Zaključujemo da Odjeljenje, prilikom prekovremenog angažovanja zaposlenika, nije postupilo u skladu s odredbama člana 25 stava (1) Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da je Odjeljenje, kao poslodavac, pojedine zaposlenike, bez njihovih pismenih saglasnosti, godišnje dodatno angažovalo više od tristo (300) sati, što nije u skladu s odredbama člana 25 stava (3) Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjeljenje za javnu sigurnost, prilikom dodatnog odnosno prekovremenog angažovanja zaposlenika, dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu mjesečnog i godišnjeg dodatnog angažovanja.

Revizijom izdataka za plate i naknade Kancelarije za upravljanje javnom imovinom, utvrđeno je postojanje rješenja o ukidanju rješenja o udaljenju i vraćanju zaposlenika na posao od 26.09.2016. godine.

Uvidom u rješenje o ukidanju rješenja o udaljenju iz službe, utvrdili smo postojanje presude Osnovnog suda Brčko distrikta BiH potvrđene od strane Apelacionog suda Brčko distrikta BiH o izrečenoj kazni zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca za krivično djelo krivotvorenja službene isprave.

Članom 87 stavom (2) Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH je propisano „Krivična odgovornost ne isključuje odgovornost za povredu službene dužnosti, ako djelo koje je predmet krivičnog postupka ujedno predstavlja i povredu službene dužnosti.“

Također, članom 90 Zakona definisane su teže povrede službene dužnosti u koje spada i nezakoniti rad ili propuštanje preduzimanja mjera ili radnji na koje je službenik, odnosno

namještenik ovlašten radi sprečavanja nezakonitosti, kao i izvršenje radnji koje imaju obilježja krivičnog djela protiv službene dužnosti.

Revizijom je utvrđeno da u toku 2016. godine u Kancelariji za upravljanje javnom imovinom nisu provedene aktivnosti na utvrđivanju disciplinske odgovornosti zaposlenika, čime nije osigurana zakonitost poslovanja Kancelarije u primjeni Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je po saznanju za povredu radnih dužnosti blagovremeno pokrenuti i sprovesti disciplinski postupak u cilju osiguranja zakonitosti u radu Kancelarije za upravljanje javnom imovinom.

6.4.2.3. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove prvobitno su odobreni u iznosu od 458.320,00 KM, amandmanima su umanjeni za 7.230,00 KM, a preusmjeravanjima uvećani za 47.350,00 KM, konačno planirani izdaci iznose 428.200,00 KM. Izdaci su izvršeni u iznosu od 321.321,32 KM, što čini 75.04 % izvršenja u odnosu na korigovani (konačni) plan.

Prilikom izvršavanja ovih izdataka uočene su nepravilnosti koje se ogledaju u neprimjerenom uvećavanju prvobitno odobrenog iznosa iznad 10% od prvobitnog budžeta i nepotpuno i neadekvatno dokumentovanje obezbijeđenosti ishrane na službenom putovanju, kao osnova za obavezno umanjeње pripadajućeg iznosa dnevnice.

U postupku revizije, kod pojedinih budžetskih korisnika, utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

Putni troškovi za 2016. godinu u Odjeljenju za javni registar planirani su u iznosu od 5.550,00 KM a za period 01.01.-31.12.2016. godine ostvareni su u iznosu od 4.696,50 KM, ili 84,62% plana. U okviru ovih troškova, u revidiranom periodu, ostvareni su troškovi dnevnica u zemlji u iznosu od 4.325,00 KM.

Odredbama člana 5 Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH (Predmet oporezivanja) je propisano da se porezom na dohodak, između ostalih, oporezuju i dohoci koje porezni obveznik ostvari od samostalne djelatnosti.

Na osnovu odredbi člana 14 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, isplata dnevnica i drugih troškova puta licu koje nije zaposlenik, predstavlja dohodak od drugih samostalnih djelatnosti koje podliježu oporezivanju.

Zaposlenikom se, odredbama člana 2 Zakona o radu Brčko distrikta BiH, podrazumijeva svako fizičko lice koje je zaposleno na osnovu **ugovora o radu**.

Revizijom smo ustanovili da su, u revidiranoj godini, troškovi dnevnica u iznosu od 3.475,00 KM isplaćeni licu koje je angažovano po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, odnosno licu koje se, u smislu odredbi člana 2 Zakona o radu Brčko distrikta BiH, ne smatra zaposlenikom Odjeljenja. Također, na pomenute troškove dnevnica nisu obračunati pripadajući porezi u iznosu od 347,50 KM, što nije u skladu s odredbama člana 5 Zakona o porezu na dohodak.

Potrebno je da se Odjeljenje za javni registar pridržava odredbi Zakona o porezu na dohodak u dijelu oporezivanja dohotka od samostalne djelatnosti.

Odredbama člana 1 i 2 Odluke o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH od 25.01.2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka), je propisano da se pod službenim putovanjem podrazumijeva putovanje

zaposlenika u koje se ubrajaju rukovodioci organa javne uprave, državni i javni službenici i namještenici zaposleni u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, uključujući i lica imenovana na mandatni period gradonačelnika.

Odobranje službenog putovanja u zemlji vrši se potpisivanjem naloga za službeno putovanje najkasnije tri radna dana prije službenog putovanja, a u slučaju hitnosti nalog se može potpisati u kraćem roku, što je regulisano članom 4 Odluke.

Članom 9 stavom (2) Odluke je propisano da izvještaj o službenom putovanju obavezno sadrži: razlog putovanja, cilj putovanja i izjavu, da li su plaćeni troškovi smještaja i ishrane.

U procesu revizije smo utvrdili da se 139 naloga za službeno putovanje odnosi na lica koje **nije zaposlenik** Odjeljenja za javni registar, jer je isti angažovan po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, što nije u skladu s odredbama članova 1 i 2 Odluke.

Ustanovili smo da je, u revidiranom periodu, odobranje službenih putovanja (u 31 slučaju), izvršeno u roku kraćem od tri dana prije službenog putovanja. Slučajevi hitnosti, kada se nalog može potpisati u kraćem roku, predviđeni kao izuzeci, postali su ustaljena praksa, što nije u skladu s odredbama člana 4 Odluke.

Također smo ustanovili da izvještaji o službenim putovanjima ne sadrže izjavu da li su plaćeni troškovi ishrane tokom službenog puta u zemlji, što nije u skladu s odredbom člana 9 Odluke.

Potrebno je da Odjeljenje za javni registar vrši odobranje službenih putovanja licima koja se smatraju zaposlenicima u skladu s odredbama Odluke.

Potrebno je da Odjeljenje za javni registar vrši odobranje službenih putovanja u propisanim rokovima u skladu s odredbama Odluke.

Potrebno je, izvještaje o službenom putovanju sačinjavati u skladu s Odlukom, u dijelu navođenja da li su plaćeni troškovi ishrane i smještaja tokom službenog putovanja u zemlji u cilju ispravnog obračuna visine dnevnice.

6.4.2.4. Izdaci za komunalne usluge

Izdaci za komunalne usluge odobreni su u iznosu od 1.361.099,00 KM, a izvršeni u iznosu od 1.250.185,02 KM što predstavlja 91,85 % odobrenog iznosa.

Najznačajniji su izdaci za telefonske i poštanske usluge na koje se odnosi 461.889,47 KM, na troškove odvoza smeća 260.652,02 KM, poštarine 239.167,27 KM, troškove vode i kanalizacije 169.480,28 KM.

U odnosu na ostvarenje u 2015. godini izdaci za komunalne usluge su manji za 6.231,21 KM ili 0,50 %.

6.4.2.5. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju odobreni su u iznosu od 4.272.122,50 KM, a izvršeni u iznosu od 3.813.749,22 KM što predstavlja 89,27 % odobrenog iznosa.

U odnosu na ostvarenje u 2015. godini izdaci za energiju manji su za 422.000,95 KM ili 10,77 %.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Izdaci za energiju Kancelariji za upravljanje javnom imovinom odobreni su u iznosu od 181.000,00 KM a izvršeni u iznosu od 177.253,52 KM ili 97,93 % od plana (električna energija 134.975,90 KM, lož ulje 42.262,74 KM).

Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH u članu 43 je utvrđena obaveza budžetskih korisnika da urede sistem interne kontrole u skladu s međunarodnim standardima interne kontrole i važećim zakonskim i podzakonskim propisima da bi se obezbijedilo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti, putem: uspostavljanja organizacije, politika i procedura koje se koriste za postizanje namjeranih rezultata iz utvrđenih programa; korištenja resursa u skladu s postavljenim ciljevima; zaštite od gubitaka, prevare i lošeg upravljanja i raspolaganja pouzdanim i blagovremenim informacijama koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka.

Također, članom 10 stavom (2) Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu regulisano je da su budžetski korisnici odgovorni za zakonitost, svrsishodnost, efikasnost i za ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima koja su im odobrena Budžetom za 2016. godinu.

Uvidom u ispostavljene račune od strane dobavljača i priznavanje istih, revizorski tim je utvrdio da postojeći način potvrđivanja utrošaka električne energije nije dovoljno pouzdan za priznavanje utrošaka, jer je zasnovan na praćenju mjesečnih finansijskih iznosa računa po potrošačkim mjestima, bez podataka prethodnog i sadašnjeg stanja brojila kojim bi se kontrolisalo fakturisanje i stvarna potrošnja električne energije.

Uvidom u pojedinačne ugovore o zakupu, utvrdili smo da Kancelarija za upravljanje javnom imovinom nije obezbijedila njihovu dosljednu primjenu, obzirom da je naknada za zakup utvrđena uz obavezu zakupca da snosi troškove električne energije, vode i drugih komunalnih usluga vezanih za njegovu djelatnost, a da Kancelarija nije prethodno obezbijedila odvojeno napajanje vodom i električnom energijom izdatog prostora niti interno mjerenje u cilju pravilnog rasporeda troškova, tako da su navedeni izdaci priznavani na teret Kancelarije.

Također smo utvrdili da Kancelarija nije uspostavila adekvatnu evidenciju, kontrolu i izvještavanje o potrošnji lož ulja, tako da nije obezbijedila dosljednu primjenu odredbi člana 43 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i člana 10 stava (2) Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.

Potrebno je obezbijediti pouzdan način priznavanja izdataka za energiju, putem utvrđivanja stvarnih utrošaka električne energije, te uspostave adekvatne evidencije, kontrole i izvještavanja o prijemu i potrošnji lož ulja.

Potrebno je obezbijediti da zakupci poslovnih prostora snose troškove komunalnih usluga u skladu sa zaključenim ugovorima, radi racionalnog i namjenskog raspolaganja budžetskim sredstvima, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.

6.4.2.6. Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odobreni su budžetom u iznosu od 2.761.382,09 KM, a ostvareni u iznosu od 2.376.772,88 KM ili 86,07 %, dok su za 519.446,87 KM veći od ostvarenja u 2015. godini ili 13,93%.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Izdaci za materijal za čišćenje u Direkciji za finansije planirani su u iznosu od 9.000,00 KM, a realizovani su iznosu od 7.163,63 KM ili 79,60% izvršenja plana.

Odredbama člana 8 stava (1) Ugovora o nabavci roba, broj: 13-000706/16 od 14.07.2016. godine, regulisano je da će naručilac posla (Direkcija za finansije), odnosno lice koje on ovlasti, izvršiti kontrolu isporučene robe, staviti eventualne primjedbe na kvalitet i sačiniti zapisnik o izvršenom nadzoru.

U postupku revizije utvrdili smo, da naručilac posla nije sačinio zapisnik o izvršenoj kvantitativnoj i kvalitativnoj kontroli isporučene robe, što nije u skladu s odredbama člana 8 stava (1) Ugovora o nabavci roba.

Potrebno je, sačiniti zapisnik o izvršenoj kvantitativnoj i kvalitativnoj kontroli isporučene robe, u skladu sa odredbama Ugovora o nabavci roba.

Izdaci za kancelarijski materijal Direkcija za finansije planirala je iznos od 35.000,00 KM, a realizovala 31.720,69 KM ili 90,63% izvršenja plana.

Odredbama člana 43 stava (1) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH regulisano je, da su budžetski korisnici dužni da uredi sistem interne kontrole u skladu s međunarodnim standardima interne kontrole i važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Interna kontrola sastoji se od pet međusobno povezanih komponenti, a to su: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija i monitoring.

Kontrolne aktivnosti uključuju: odobravanje, ovlaštenja i odgovornosti, razdvajanje dužnosti, dokumentovanje, usklađivanje, sigurnost sredstava i sl.

Revizijom smo utvrdili, da prijem, odobravanje prijema, skladištenje i distribuciju kancelarijskog materijala vrši jedno lice, odnosno ne postoji razdvajanje dužnosti u okviru kontrolnih aktivnosti.

Radi provođenja odredbi Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Direkcija za finansije je dužna da uredi sistem interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole u dijelu kontrolnih aktivnosti.

6.4.2.7. Izdaci za usluge prevoza i goriva

Izdaci za usluge prevoza i goriva odobreni su u iznosu od 553.136,52 KM, a izvršeni u iznosu od 394.466,75 KM što predstavlja 73,99 % izvršenja plana.

6.4.2.8. Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme odobreni su u iznosu od 57.820,00 KM, a izvršeni u iznosu od 54.904,18 KM ili 94,96 % u odnosu na odobrenje.

6.4.2.9. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu od 3.117.748,00 KM, a izvršeni u iznosu od 2.703.393,45 KM ili 86,71% u odnosu na plan.

6.4.2.10. Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa

Izdaci za usluge osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa odobreni su u iznosu od 267.506,70 KM, a ostvareni u iznosu od 228.086,82 KM ili 85,26 % plana, od

čega se 177.542,25 KM odnosi na kolektivno osiguranje zaposlenika, 62.321,60 KM odnosi na osiguranje vozila, i 27.642,85 KM na bankarske usluge i izdatke platnog prometa.

6.4.2.11. Izdaci za ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge odobreni su u iznosu od 22.903.869,20 KM, a ostvareni u iznosu od 21.253.380,90 KM ili 92,79 % u odnosu na plan.

U strukturi izdataka za ugovorene usluge značajnije su: isplate po osnovu stare devizne štednje 5.355.118,31 KM, **ugovori o djelu 2.567.602,43 KM**, usluge hemodijalize 2.393.235,82 KM, izdaci po sudskim rješenjima i presudama 2.288.522,78 KM, usluge čišćenja i održavanja 1.577.478,96 KM, usluge izdržavanja zatvorskih kazni u entitetima 1.141.107,00 KM, usluge bolničke zdravstvene zaštite 804.362,23 KM, reprezentacija i pokloni 520.284,83 KM, usluge medija 422.601,40 KM, nabavka lijekova 366.116,46 KM, usluge liječenja u inostranstvu 309.021,14 KM, izdaci za javnu kuhinju 292.044,73 KM, izdaci za rad komisija 238.507,69 KM, pravne usluge 155.964,74 KM, usluge vještačenja i svjedoka 186.148,18 KM, troškovi izbora 169.388,47 KM i usluge deminiranja 163.848,70 KM.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Izdaci za ugovore o djelu u **Odjeljenju za obrazovanje** u izvještajnom periodu izvršeni su u iznosu od 1.272.153,76 KM i veći su za 502.711,91 KM u odnosu na izvršenje u 2015. godini.

S obzirom da ni do početka školske 2016/2017. godine, nije završen prijem u radni odnos nedostajućeg nastavnog osoblja, Vlada je, na prijedlog Odjeljenja, u cilju obezbjeđivanja redovnog odvijanja nastave u svim obrazovnim ustanovama, donijela:

- Odluku o davanju saglasnosti broj: 05-000774/16 od 31.8.2016. godine, Odjeljenju obrazovanje za angažovanje do 155 lica u osnovnim i srednjim školama, najduže do kraja prvog polugodišta školske 2016/2017 godine, a zatim
- Odluku o izmjeni Odluke o davanju saglasnosti broj: 05-000774/16 od 13.9.2016. godine, kojom je broj za angažovanje, iz prethodne Odluke, zamijenjen sa 205 lica i
- Odluku o davanju ovlaštenja broj: 05-000774/16 od 01.9.2016. godine, šefu Odjeljenja da potpisuje ugovore o djelu zaključene na osnovu Odluke Vlade.

Revizijom smo utvrdili da je angažovanje nastavnog osoblja, izvršeno zaključivanjem ugovora o djelu, na osnovu odluka Vlade Brčko distrikta BiH, **bez postojanja unaprijed utvrđenih i provedenih procedura o načinu izbora konkretnih izvršilaca** što nije u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu pitanja zapošljavanja. Ugovoreni poslovi su obavljani u punom radnom vremenu, na poslovima koji su sistematizovani u Organizacionom planu Odjeljenja i na upražnjenim radnim mjestima, što ukazuje na nedosljednu primjenu člana 46 stav 4 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, kojim je predviđeno da se izuzetno, rad u organima javne uprave može, uz saglasnost Vlade, zasnovati u vidu angažovanja izvršilaca za privremene i povremene poslove, u slučaju ispunjavanja obaveza iz nadležnosti organa javne uprave za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Odredbom člana 95 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH predviđena je mogućnost da se izvođenje nastave deficitarnih struka i predmeta može povjeriti i spoljnjem saradniku. Revizijom smo utvrdili da Odjeljenje, prilikom zaključivanja

ugovora o djelu, nije dokumentovalo deficitarnost zanimanja, što nije u skladu sa navedenom odredbom Zakona.

Dosadašnji način angažovanja nastavnog osoblja u obrazovno–nastavnom procesu u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, kao osnovne nadležnosti Odjeljenja i **djelatnosti od najvećeg društvenog interesa**, u uslovima značajnog prekovremenog rada i rada na osnovu ugovora o djelu, pored neusklađenosti sa navedenim zakonskim propisima, može imati nepovoljan uticaj na kvalitet nastavnog procesa.

Uzimajući u obzir da ugovori o djelu imaju sve karakteristike radnog odnosa, da su izdaci po osnovu istih u 2016. godini veći u odnosu na 2015. godinu za 502.711,91 KM, te da je po ugovoru o djelu angažovano oko 205 izvršilaca, što čini oko 24 % od ukupnog broja uposlenih na dan 31.12.2016. godine, zaključujemo da Odjeljenje nije ispunilo uslove za izuzeće iz člana 46 Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (nepostojanje radnih mjesta), tako da je tokom godine vršilo popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, koje nije u skladu s odredbama članova 33 i 34 navedenog Zakona u dijelu obaveze raspisivanja javnog konkursa.

Potrebno je da Odjeljenje za obrazovanje blagovremeno izvrši popunjavanje upražnjenih sistematizovanih pozicija na osnovu javnog konkursa, dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta BiH.

Izdatke po osnovu ugovora o djelu **Direkcija za finansije** je realizovala u iznosu od 168.469,50 KM i veći su u odnosu na 2015. godine za 30.469,05 KM ili 22,08%.

Izdatke po osnovu ugovora o djelu **Ured gradonačelnika** realizovao je u iznosu od 334.534,39 KM i veći su u odnosu na 2015. godinu za 189.911,92 KM ili 131,3%.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u **Odjeljenju za javnu sigurnost** planirani su u okviru ugovorenih usluga u iznosu od 87.500,00 KM, a realizovani su u iznosu od 114.266,00 KM i veći su u odnosu na 2015. godine za 55.663,00 KM ili 94,98%.

Izdaci po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova u 2016. godini u **Odjeljenju za javne poslove** realizovani su u iznosu od 13.912,15 KM, a u 2015. godini su iznosili 8.161,96 KM, što znači da su veći za 5.750,19 KM.

Izdaci za Ugovorene usluge za 2016. godinu u **Odjeljenju za javni registar** planirani su u iznosu od 162.240,00 KM a ostvareni u iznosu od 153.240,00 KM ili 94,63% plana. U okviru ovih izdataka ostvareni su i izdaci za usluge po ugovorima o djelu u iznosu od 109.839,70 KM i odnose se na ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

U postupku revizije utvrđeno je sljedeće:

- Planovima i programima rada: **Direkcije za finansije, Ureda gradonačelnika, Odjeljenja za javnu sigurnost, Odjeljenja za javne poslove i Odjeljenja za javni registar**, nisu utvrđene potrebe za angažovanjem fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu, odnosno bez zasnivanja radnog odnosa. Na osnovu predloženih budžetskih zahtjeva utvrdili smo da se sredstva ne planiraju na osnovu dokumentovane i obrazložene potrebe za angažmanom fizičkih lica bez zasnivanja radnog odnosa, niti je moguće utvrditi vezu između planiranih aktivnosti i potrebe za angažmanom fizičkih lica za obavljanje određenih poslova bez zasnivanja radnog odnosa.
- **U navedenim odjeljenjima i institucijama** nisu uspostavljene normativne i organizacione pretpostavke za transparentan odabir lica za njihov rad bez

zasnivanja radnog odnosa, kojim bi se dokumentovale provedene procedure angažmana fizičkih lica bez zasnivanja radnog odnosa, odnosno po osnovu ugovora o djelu.

- Većina fizičkih lica angažovanih po ugovoru o djelu radili su redovne poslove iz nadležnosti odjeljenja i institucija ili su u neposrednoj vezi s njima, u prostoru i u radno vrijeme odjeljenja i institucija.
- Navedena **odjeljenja i institucije** nemaju donesen interni akt koji reguliše način utvrđivanja naknada za angažovanje fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu.
- Na osnovu postojećeg sistema praćenja i izvještavanja o obavljenim poslovima nije moguće ocijeniti obim obavljenih poslova i iskorišćenost fizičkih lica angažovanih po osnovu ugovora o djelu.

Potrebno je da odjeljenja i institucije, Planovima i programima rada, na osnovu uspostavljenih normativnih i organizacionih pretpostavki za zakonit i transparentan angažman fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu, utvrdi realne potrebe za njihovim angažovanjem i obezbijedi adekvatan i transparentan način utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova.

Odredbama članova od 600 do 609 Zakona o obligacionim odnosima regulisano je, da navedena odjeljenja i institucije (kao naručitelji posla) mogu angažovati fizičko lice (izvođača posla) da uradi neko „djelo“, neki zaokružen posao, odnosno rad koji će trajati neko određeno vrijeme. Naime, ugovorom o djelu izvođač posla se obavezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje fizičkog ili umnog rada i sl., a naručitelj posla se obavezuje platiti mu za to naknadu.

Uvidom u dokumentaciju (zahtjeve za angažovanjem, ugovore o djelu i evidencije o prisustvu na poslu) revizijom smo utvrdili, da je angažovanje lica po ugovoru o djelu vršeno na poslovima i radnim zadacima iz nadležnosti odjeljenja i institucija. Konstatujemo, da rad izvršilaca ugovora o djelu ima sve karakteristike radnog odnosa, kao što su: početak i dužina radnog vremena, stalnost i redovitost rada, nesamostalnost u izvršavanju posla, što se očituje u postojanju nadređene osobe (poslodavca) koja redovno kontrolira i izdaje upute za rad. Uzimajući u obzir navedenu konstataciju, zaključujemo da navedena odjeljenja i institucije nisu ispunila uslove za izuzeće iz člana 46 Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (angažovanje lica za rad na određeno vrijeme u slučaju obavljanja poslova radnog mjesta čiji se obim privremeno i nepredviđeno povećao ili zamjene odsutnog službenika), tako da su odjeljenja i institucije tokom godine vršile popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, što nije u skladu sa odredbama člana 33 i 34 navedenog Zakona, u dijelu obaveze raspisivanja javnog konkursa.

Potrebno je, da odjeljenja i institucije popunu upražnjenih radnih mjesta vrše dosljednom primjenom odredaba Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, kako bi se obezbijedila zakonitost rada u dijelu načina zapošljavanja i izvršavanja svih ostalih obaveza prema zaposlenicima po osnovu njihovog rada.

Revizijom smo utvrdili da su prilikom isplate naknada, licima angažovanim po osnovu ugovora o djelu, primjenjivane odredbe člana 16 stava (4) Zakona o porezu na dohodak, kao licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz člana 14 stava 5 tačke c) navedenog Zakona, te da su im priznati rashodi u visini 20% ostvarenog prihoda. Iz odredbi zaključenih ugovora vidljivo je da poslodavac određuje sve bitne elemente ugovora (vrijeme rada, mjesto rada, dnevni i sedmični odmor, sredstva rada itd.), zaključujemo da se suštinski radi o nesamostalnoj djelatnosti, odnosno nisu ispunjeni uslovi za primjenu pomenutih odredbi Zakona o porezu na dohodak.

Dakle izvršilac posla je koristio odbitak za rashode po osnovu samostalne djelatnosti iako se suštinski radi o poslovima nesamostalne djelatnosti.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.**6.4.3. Tekući grantovi i subvencije**

Tekući grantovi i subvencije odobreni su u iznosu od 87.137.407,93 KM, a izvršeni u iznosu od 83.654.919,11 KM ili 96,0% u odnosu na odobrenje, dok su 5,9 % veći od ostvarenja prethodne godine.

Pregled tekućih grantova i subvencija dat je u sljedećoj tabeli:

Ekonom. kod	POZICIJA	Planirano u 2016. godini	Ostvareno u 2016. godini	Indeks 5/4
1	2	4	5	6
614100	Grantovi drugim nivoima vlade	100.000,00	100.000,00	100,00
614200	Grantovi pojedincima	35.280.435,05	32.812.287,56	93,00
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	12.668.707,32	9.421.495,34	74,37
614400	Subvencije javnim preduzećima	17.599.083,00	17.598.893,10	100,00
614500	Subvencije privatnim preduzećima	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76
	UKUPNO	74.910.470,37	68.895.092,66	91,97

a) **Grant drugim nivoima vlasti** planiran je u iznosu od 100.000,00 KM i ostvaren u istom iznosu a odnosi se na redovan grant Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu Ministarstvu finansija i trezora BiH po sporazumu za finansiranje statističkih aktivnosti od isključivog interesa za Brčko distrikt BiH.

b) **Grantovi pojedincima** u Budžetu Brčko distrikta BiH odobreni su u ukupnom iznosu od 35.280.435,05 KM, a izvršeni u iznosu od 32.812.287,56 KM, ili 93,00 % od plana.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Grantovi pojedincima u Skupštini Brčko distrikta BiH realizovani su u iznosu od **19.550** KM. Sredstva su dodijeljena na osnovu Odluke o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine Brčko distrikta BiH.

Na osnovu izvršenog pregleda dokumentacije koja je priložena od strane korisnika, koji su dobili sredstva granta i koja je poslužila kao osnov za dobijanje istih, utvrdili smo, da pojedini korisnici nisu dokazali svoj status odnosno ispunili kriterije za dodjelu sredstava grantova u skladu sa Odlukom. Naime, dio grantova dodijeljen je na osnovu medicinske dokumentacije koja datira iz ranijih godina, nepotpune i nepouzdanе medicinske dokumentacije, što nije u skladu sa odredbama člana 2 i člana 4 Odluke.

Potrebno je, sredstva namijenjena za grantove pojedincima dodjeljivati osobama koje su ispunile kriterije za dodjelu sredstava grantova, kako je to predviđeno Odlukom o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava grantova Skupštine.

Izdaci za grantove pojedincima **Odjeljenju za obrazovanje** odobreni su u iznosu od 3.325.400,00 KM, a izvršeni u iznosu od 3.005.813,76 KM što predstavlja 90,39% izvršenja plana. Od navedenog iznosa na izdatke za prevoz učenika odnosi se 2.157.213,76 KM, stipendije studentima 838.200,00 KM, nagrade studentima generacije i jednokratne pomoći 10.400,00 KM.

Prevoz učenika

Izbor pružaoca usluga za prevoz učenika izvršen je Odlukom o dodjeli okvirnog sporazuma izabranom ponuđaču od 21.08.2014. godine, nakon provedenog otvorenog postupka, na osnovu kojeg je dana 17.09.2014. godine potpisan Okvirni sporazum za 2014, 2015. i 2016. godinu.

Odlukom o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima u Odjeljenju za obrazovanje definisano je da su korisnici prevoza učenici osnovnih i srednjih škola s područja Brčko distrikta BiH koji pohađaju škole u Brčko distriktu BiH i čija je kuća udaljena više od 3 km od škole.

Odredbama člana 9 stav (2) Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama propisano je da nadležni organi i osnivač mogu osigurati besplatan prevoz i za učenike srednje škole s područja Distrikta koji žive dalje od 3 km od škole koju pohađaju.

Članom 19 istog Zakona propisano je:

- 1) Sve osnovne škole čiji je osnivač Distrikt imaju svoje upisno područje.
- 2) Svi učenici u dobi obaveznog osnovnog obrazovanja upisuju se u školu upisnog područja u kojem su nastanjeni.
- 3) Pohađanje škole upisnog područja je obavezno, osim ako učenik ne pohađa privatnu školu.
- 4) Odjeljenje za obrazovanje, na zahtjev roditelja ili staratelja djeteta, može, u izuzetnim slučajevima, izuzeti dijete od obaveze pohađanja škole iz stava 2 ovog člana, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se ustanovi da je to u najboljem interesu djeteta.
- 5) Podzakonskim aktom koji donosi Vlada Distrikta utvrđuju se slučajevi u kojima dijete može pohađati školu drugog upisnog područja.

Revizijom smo utvrdili da kriteriji za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima (iz Odlukom o utvrđivanju kriterija), ne definišu upisna područja osnovnih škola u okviru Distrikta koja su obavezna po Zakonu o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama. Osim toga treba imati u vidu da Zakonom nije utvrđena obaveza obezbjeđenja besplatnog prevoza za učenike srednjih škola.

Osim navedenog utvrdili smo da je vršeno priznavanje prava na prevoz učenicima s upisnih područja drugih škola kao i učenicima s područja drugih općina, što nije u skladu s odredbama članova 9 i 19 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH o upisnim područjima, kao i kriterijima programa po kome pravo na besplatan prevoz ostvaruju učenici sa prebivalištem u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je u kriterije za korištenje novčanih sredstava sa pozicije grantovi pojedincima uvrstiti i upisna područja osnovnih škola u okviru Distrikta koja su obavezna po Zakonu o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama.

Potrebno je obezbijediti da se priznavanje prava na prevoz vrši u skladu s odredbama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH u dijelu prebivališta i upisnih područja kojima učenici pripadaju.

Ugovorom je definisano da se za mjesec kada škole rade manje od 10 radnih dana izdaje i fakturiše pola karte tako da se fakturisanje u punom iznosu vrši i za period zimskog raspusta, koji zahvata decembar i januar, čime je onemogućena korekcija obima usluga kojom bi se mogla ostvariti značajna ušteda budžetskih sredstava.

Potrebno je prilikom ugovaranja usluga prevoza učenika, obim prevoza vezati za stvarne dane u kojima se pruža usluga.

Odredbama člana 55 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH definisano je da se priznavanje rashoda u glavnoj knjizi budžeta provodi po načelu modifikovanog nastanka događaja, odnosno da se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala.

Uvidom u pojedinačne račune za prevoz učenika, utvrdili smo da račun za januar obuhvaća prevoz dijela učenika Desete osnovne škole iz decembra mjeseca 2015. godine tako da je izvršenje grantova iskazano u iznosu većem za 38.145,54 KM.

Dakle, Odjeljenje nije priznalo rashode po osnovu granta prevoza učenika u obračunskom periodu u kojem je obaveza nastala odnosno 2015. godine, nego je iste uključilo u rashode 2016. godine, što nije u skladu s odredbama člana 55 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u obračunskom periodu.

Tekući grantovi pojedincima u **Odjeljenju za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja** odobreni su u iznosu od **11.013.477,00 KM**, a realizovani su u iznosu od **8.813.351,24 KM**, što čini **80,02 %** planiranih sredstava.

Za pojeekat **"Obnova individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH"** planirano je 700.000,00 KM a realizovano je u iznosu od 575.181,00 KM.

Isplata novčanih sredstava izvršena je za 50 lica odnosno 50 stambenih objekata, prijavljenih po Javnom pozivu za podnošenje zahtjeva za obnovu objekata raseljenih lica i povratnika za 2015. godinu objavljen je 29.06.2015. godine.

Javnim pozivom iz 2015. godine su propisani isti opšti i posebni kriteriji, kao prethodnih godina. Prema opštim, koji su istovremeno i eliminatorni kriteriji, korisnik pomoći treba dokazati status izbjeglice iz BiH, raseljene osobe u BiH ili povratnika. Dokument kojim se dokazuje navedeni status, prema javnom pozivu, je ovjerena izjava podnosioca zahtjeva o statusu raseljenog lica ili povratnika.

Stavom (6) člana 20 (Izvršenje tekućih grantova) Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH je regulisano da se izdaci za tekuće grantove za rekonstrukciju stambenih jedinica vrše u skladu sa općim i posebnim kriterijima utvrđenim Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica, javnim pozivom. Član 4 navedenog Uputstva propisuje da se kao dokumenti kojima se dokazuje ispunjavanje općih kriterija da je potencijalni korisnik pomoći izbjeglica iz BiH, raseljena osoba u BiH ili povratnik, **je potvrda nadležnog organa o statusu.**

Uvidom u pojedinačne predmete odabranih korisnika utvrdili smo da je 22 korisnika svoj status dokazivao na osnovu ovjerene izjave da je raseljeno lice, povratnik ili izbjeglica, što nije u skladu s članom 4 Uputstva o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica, u ukupnom iznosu od 197,389,00 KM.

Dodjela sredstava granta korisnicima koji ne ispunjavaju obavezujuće – eliminatorne kriterije, nisu utrošena u skladu s članom 3 stavom 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta, u dijelu koji se odnosi na poštivanje načela zakonitosti prilikom izvršenja budžeta.

Potrebno je poštivati i dosljedno primjenjivati opće i posebne kriterije utvrđene Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH i Uputstvom o načinu i procedurama odabira korisnika projekta povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica.

Potrebno je, prilikom dodjele sredstava koja su namijenjena u vidu granta pojedincima, poštovati Zakon o budžetu Brčko distrikta BiH.

Ugovorom sa korisnicima sredstava u članu 3 stav 1 propisano je da je rok ulaganja dodijeljenih sredstva 8 mjeseci od isplate novčanih sredstava korisniku. Stavom 2 istog člana korisnik se obavezuje da će komisiji, od strane investitora (odjeljenja), omogućiti kontrolu utroška dodijeljenih novčanih sredstava, nakon isteka roka iz stava 1.

Stavom 3 je definisano da ukoliko korisnik ne utroši u ugovorenom roku dodijeljena novčana sredstva granta, dužan je investitoru odmah vratiti kompletan iznos novca.

Članom 5 Ugovora propisano je da će Investitor (Odjeljenje za raseljena lica i izbjeglice) imenovati Komisiju za kontrolu utroška isplaćenih sredstava, koja će nakon proteka roka iz člana 2 Ugovora, izvršiti provjeru na terenu i sačiniti zapisnik o izvršenoj kontroli.

Odjeljenje je, nakon ugovorom predviđenog roka ulaganja, izvršilo kontrolu utroška isplaćenih grantova za **"Obnovu individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH"** po programu iz 2014. godine odnosno Odluka o izdavanju novčanih sredstava broj: 22-000546/15 od 30.12.2015. godine.

Nakon izvršene kontrole komisijski su sačinjeni zapisnici o izvršenoj kontroli ulaganja svakog pojedinačnog korisnika granta.

Revizijom smo utvrdili da, od ukupno 38 korisnika, 9 korisnika nije u ugovorenom roku od 8 mjeseci izvršilo ulaganja dodijeljenih novčanih sredstava.

Također, revizijom smo utvrdili da Odjeljenje nije pokrenulo postupke i mjere povrata sredstava od korisnika koji nisu namjenski uložili sredstva iz programa obnove individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distriktu BiH, u ukupnom iznosu od 165.042,00 KM.

Potrebno je poštivati odredbe Ugovora sa korisnicima sredstava granta za Obnovu individualnih stambenih objekata raseljenih lica i povratnika u Brčko distrikt BiH, u dijelu pokretanja postupka i mjera za povrat neutrošenih sredstava granta.

Za program **"Izgradnja i sanacija kuća oštećenih u elementarnim nepogodama (poplave/klizišta) u periodu April-Maj 2014.godine"**, planiran je u iznosu od 240.000,00 KM a realizovan je u iznosu od 134.500,00 KM isplatom za 19 korisnika.

Ugovorom sa korisnicima sredstava u članu 2 propisano je da je rok ulaganja dodijeljenih sredstva 6 mjeseci od isplate novčanih sredstava korisniku. Članom 5 Ugovora propisano je da će Investitor (Odjeljenje za raseljena lica i izbjeglice) imenovati Komisiju za kontrolu utroška isplaćenih sredstava, koja će nakon proteka roka iz člana 2 Ugovora, izvršiti provjeru na terenu i sačiniti zapisnik o izvršenoj kontroli. Ukoliko korisnik ne ispoštuje ugovoreni rok ulaganja prema odredbama člana 6 Ugovora, dužan je Investitoru (Odjeljenju) odmah vratiti cjelokupan iznos isplaćenih novčanih sredstava.

Odjeljenje je, nakon ugovorenog predviđenog roka ulaganja, izvršilo kontrolu utroška isplaćenih grantova namijenjenih za **Izgradnju i sanacija kuća oštećenih u elementarnim**

nepogodama (poplave/klizišta) u periodu april-maj 2014. godine. Nakon izvršene kontrole komisija je sačinila pojedinačne zapisnike o izvršenoj kontroli ulaganja svakog pojedinačnog korisnika granta.

Revizijom smo utvrdili da 8 korisnika sredstava, u ukupnom iznosu od 42.500,00 KM, nije izvršilo ulaganje u sanaciju objekta u roku od 6 mjeseci, kako je to predviđeno ugovorom, a što je kontrola od strane Odjeljenja utvrdila.

Revizijom smo utvrdili da Odjeljenje nije poduzimalo postupke i mjere u cilju realizacije ugovorom predviđenih obaveza u pogledu roka ulaganja, odnosno povrata sredstava od korisnika koji nisu u ugovorom predviđenom roku uložili sredstva u sanaciju objekata oštećenih u poplavama odnosno klizištima april-maj 2014. godine, što nije u skladu s odredbama člana 6 Ugovora o isplati novčanih sredstava.

Potrebno je poštivati odredbe Ugovora sa korisnicima sredstava granta za Izgradnju i sanaciju kuća oštećenih u elementarnim nepogodama (poplave/klizišta) u periodu april-maj 2014. godine, u dijelu pokretanja postupka i mjera radi povrata neutrošenih sredstava granta.

Izdaci za tekuće grantove za 2016. godinu **Odjeljenju za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu** odobreni su budžetom u iznosu od **9.452.068,00 KM**, a izvršeni u iznosu **9.109.880,41 KM** ili **96,4 %**.

Od navedenog iznosa na grantove pojedincima odnosi se 9.000.880,41 KM i na grantove neprofitnim organizacijama 109.000,00 KM.

Grantovi pojedincima koji se odnose na podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji su odobreni u iznosu od 9.343.068,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 9.000.880,41 KM, ili 96,3 %.

Odobranje podsticaja vrši se na osnovu Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2016. godinu (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen je 08.09.2016. godine a stupio je na snagu 14.09.2016. godine.

Dana 26.09.2016. godine izvršena je izmjena koja je stupila na snagu 18.10.2016. godine.

Nosioci registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, kao korisnici podsticaja podnose zahtjeve za dodjelu podsticaja, kojom prilikom predaju svu potrebnu dokumentaciju neophodnu za sticanje prava za korištenje podsticaja. Tokom godine podnosioci zahtjeva podnose i nove zahtjeve, po drugim osnovama za korištenje sredstava podsticaja kao dopune prvobitno podnesenog zahtjeva. Rok za podnošenje zahtjeva za podsticaje proizvodnje započete prije donošenja Pravilnika je 45 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika, dok je opšti rok 45 dana od raspisivanja javnog poziva.

Članom 5 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji regulisano je da pravo na podsticaj imaju korisnici pod uslovom: da su upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata u Brčko distriktu BiH ili jednom od registara; da obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede ili sprovode mjere politike ruralnog razvoja u Brčko distriktu BiH koje obuhvataju mjere za: povećanje konkurentnosti, zaštitu ruralne okoline i leader pristup, diversifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima; da imaju prebivalište, sjedište ili posjeduju vlastito poljoprivredno zemljište na teritoriji Brčko distrikta BiH; da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za uskladištenje ili će biti potrošen kao reprodukcioni materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvoja; da su ispunili obaveze prema Brčko distriktu BiH po osnovu: ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH;

ugovora o robnim kreditima za steone junice; doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih za pravna lica i poreskih obaveza za pravna lica. Korisnici koji ostvare pravo na podsticaj dužni su da dobijena sredstva namjenski koriste.

Pravilnikom je namjensko korištenje veoma široko postavljeno u obliku prodaje ili skladištenja za reprodukciju ili kasniju prodaju bez obaveze kasnijeg dokazivanja namjenske upotrebe uskladištenih proizvoda, što dovodi u pitanje realizaciju postavljenog cilja stvaranja i unapređivanja komercijalne poljoprivredne proizvodnje, koja bi nakon finalizacije bila verificirana na tržištu.

Članom 7 tačkom (5) Pravilnika o podsticajima je propisano da „svaki naredni zahtjev korisnik podnosi kao dopunu prvobitno podnesenog zahtjeva“. Na obrascima zahtjeva za podsticaj iz aplikacije Odjeljenja u slučaju nekompletnosti zahtjeva stranci je ostavljen rok od 15 dana da dostavi nedostajuću dokumentaciju. Na osnovu jednog zahtjeva koji je dopunjen (proširen) 15 dana nakon podnošenja osnovnog zahtjeva, odnosno 9 dana nakon krajnjeg roka za podnošenje zahtjeva, koji je određen javnim pozivom, isplaćeno je 4.500,00 KM podsticaja.

Pravilnikom nisu jasno precizirani uslovi i rokovi naknadne dopune zahtjeva za podsticaj u dijelu naknadnog dokumentovanja ispunjavanja uslova za podsticaj (prilozi) i/ili proširenja prvobitnog zahtjeva čime nije osiguran jednak tretman svih korisnika podsticaja.

Osim toga, Pravilnikom nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu ostvarivanja zakonom utvrđenih ciljeva podsticaja niti su unaprijed definisani prioriteta u podsticanju pojedinih vrsta proizvodnje, tako da se mjerenje efekata podsticaja svodi na finansijsko izvršenje budžeta.

Zbog neblagovremenog donošenja Pravilnika o podsticajima u 2016. godini, do njegovog donošenja je dokumentovanje započete i okončane proizvodnje vršeno na osnovu privremenih zapisnika Komisije odjeljenja koji su vršeni na zahtjev potencijalnih korisnika, na osnovu kriterija iz Pravilnika za 2015. godinu.

U vrijeme raspisivanja javnog poziva za podsticaje nisu bila obezbijeđena dovoljna sredstva tako da je Odjeljenje prvobitno izvršilo obračun i isplatu 80% iznosa utvrđenog po Pravilniku, a razlika je nakon amandmana na budžet ukalkulisana u izvršenje 2016. godine i isplaćena u 2017. godini.

Revizijom pojedinačnih privremenih zapisnika i zahtjeva za podsticaj podnesenih u toku 2016. godine utvrdili smo postojanje nepravilnosti i pogrešaka u obliku: pogrešnog upisa broja parcele na kojoj je zasnovana proizvodnja, zasnivanje dvije nekompatibilne proizvodnje na istoj parceli, prihvatanje proširenja zahtjeva za podsticaj nakon krajnjeg roka za podnošenje zahtjeva, izostanak dokumentovanja stvarnog izvršenja radnje utvrđivanja izlazne težine u zapisnicima o tovu stoke. Osim navedenog uočeno je da je određen broj korisnika propustio da podnese zvanične zahtjeve za podsticaj, obzirom da su prije usvajanja Pravilnika podnosili zahtjeve za izlazak komisije za sačinjavanje privremenog zapisnika, te zbog formalnih razloga nisu mogli ostvariti pravo na podsticaj.

Potrebno je preduzeti aktivnosti neophodne za donošenje Pravilnika o podsticajima koji bi stupio na snagu prije perioda na koji se odnosi sa jasno utvrđenim uslovima i neophodnom dokumentacijom za priznavanje podsticaja, sa mjerljivim parametrima za ocjenu ispunjenja ciljeva podsticaja, kao i načinom usklađivanja kandidovanih zahtjeva za podsticaj sa odobrenim budžetskim sredstvima, čime bi se stvorile pravne pretpostavke za kontinuiran prijem i obradu zahtjeva, jednak tretman svih korisnika podsticaja, smanjenje grešaka u obradi zahtjeva i prestanak potrebe angažovanja trećih lica za obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja.

c) **Grantovi neprofitnim organizacijama** u Budžetu Brčko distrikta BiH odobreni su u iznosu od 12.668.707,32 KM, a izvršeni u iznosu 9.421.495,34 KM ili 74,37%.

Revizijom budžetskih korisnika, utvrdili smo nepravilnosti prilikom realizacije ove vrste izdataka kako slijedi:

Tekući grantovi neprofitnim organizacijama za 2016. godinu u **Uredu gradonačelnika** izvršeni su u iznosu od 1.132.194,00 KM.

Grantovi neprofitnim organizacijama realizuju se u skladu s Odlukom o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH broj: 01.3-0208KM-01/12 od 05. 01. 2012. godine (u daljnjem tekstu: Odluka o kriterijima), Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH, broj: 05-000059/12 od 26.03.2013. godine, Odlukom o kriterijima za dodjelu grantova gradonačelnika Brčko distrikta BiH (“Sl. glasnik Brčko distrikta BiH” broj: 21/17), Naredbom gradonačelnika, broj: 02-000210/15 od 22.06.2015. godine, Programom utroška sredstava za 2016. godinu i Odlukama o izmjeni programa utroška sredstava od: 24.02., 11.04. i 13.04.2016. godine.

Odredbama člana 7 stava (5) Odluke o kriterijima regulisano je, da će gradonačelnik metodom slučajnog uzorka naložiti, za te namjene posebno formiranoj komisiji, monitoring odobrenih projekata, minimalno 2% od ukupne vrijednosti grantova gradonačelnika.

Revizijom smo utvrdili, da gradonačelnik nije donio odluku o formiranju posebne komisije, koja bi izvršila monitoring odobrenih projekata (pozicioniranih grantova), minimalno 2% od ukupne vrijednosti grantova gradonačelnika, što nije u skladu s odredbama člana 7 stava 5 Odluke o kriterijima.

Potrebno je, da gradonačelnik dosljedno primjenjuje odredbe Odluke o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja odluke o formiranju komisije koja će izvršiti monitoring odobrenih pozicioniranih grantova.

Odredbama člana 5 stava (3) Odluke o kriterijima regulisano je, da gradonačelnik neće razmatrati novi zahtjev neprofitne organizacije u tekućoj godini koja nije za ranije korištenje grantova dostavila izvještaj o utrošku sredstava ili je komisija utvrdila za istu da je dostavila lažnu izjavu ili nepravilno (nenamjenski) utrošila odobrena sredstva.

Revizijom smo utvrdili, da su pojedini korisnici grantova gradonačelnika nenamjenski utrošili odobrena sredstva koja su im dodijeljena u 2015. godini, a istim su odobrena sredstva u 2016. godini, što nije u skladu s odredbama člana 5 stava (3) Odluke o kriterijima.

Potrebno je, ispoštovati odredbe Odluke o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu namjenskog trošenja odobrenih sredstava.

Odredbama člana 7 stava (3) Odluke o kriterijima regulisano je, da su neprofitne organizacije dužne gradonačelniku, do 31. januara naredne godine, dostaviti finansijski izvještaj za dodijeljena sredstva u prethodnoj godini.

Revizijom smo utvrdili, da pojedini korisnici granta nisu gradonačelniku dostavili finansijski izvještaj za dodijeljena sredstva u prethodnoj godini, u roku koji je propisan odredbama člana 7 stava (3) Odluke o kriterijima.

Potrebno je, ispoštovati Odluku o kriterijima za dodjelu grantova Gradonačelnika Brčko distrikta BiH, u dijelu dostavljanja finansijskog izvještaja o utrošenim sredstvima dodijeljenih u prethodnoj godini.

Grantovi neprofitnim organizacijama u **Odjeljenju za stručne i administrativne poslove** odobreni su u iznosu 3.372.693,32 KM, a izvršeni su u iznosu 2.534.881,90 KM ili 75,16 %. Od budžetom odobrenog iznosa, na grantove pozicionirane u knjizi budžeta se odnosi 3.265.400,00 KM, a na grantove koji će se dodjeljivati putem javnog poziva iznos od 107.293,32 KM ili 3,18 % od ukupnog iznosa odobrenih tekućih grantova.

Od ukupno realizovanog iznosa od 2.534.881,90 KM, mjesnim zajednicama je isplaćeno 1.184.481,90 KM ili 46,73 % (od toga je za njihov redovan rad isplaćen iznos od 380.000,00 KM za 76 mjesnih zajednica po 5.000,00 KM), zatim, po **javnom pozivu** 83.400,00 KM ili **3,29%**, te, udruženjima odnosno nevladinim organizacijama isplaćen je iznos od 1.267.000,00 KM ili 49,98 %.

Uvidom u pojedinačne programe rada korisnika tekućih grantova, uočeno je, kao i prethodne godine, postojanje grantova za namjene i korisnike koji su u primarnoj nadležnosti drugih odjeljenja i institucija Vlade Brčko distrikta BiH, i koji po svojoj prirodi predstavljaju kapitalne izdatke, u iznosu od cca 600.000,00 KM (kao na primjer: rješavanje vodosnabdijevanja, uređenje igrališta, puteva, asfaltiranje parking prostora, uređenje groblja, nabavka opreme, i dr.), tako da ne postoji odgovarajuća evidencija u okviru stalnih sredstava, niti je osigurana dovoljna transparentnost i jednakost u tretmanu svih korisnika. Također, zbog nedostatka stručnih resursa u Odjeljenju nije obezbijedena adekvatna zaštita budžetskih sredstava u pogledu opravdanosti odobrenih iznosa i uspostavljanja efektivnog naknadnog nadzora nad korištenjem sredstva u cilju sprečavanja njihovog otuđenja. Zbog nepostojanja jedinstvenog registra grantova na nivou Vlade, nije onemogućeno ponavljanje i realizacija više zahtjeva u istom ili nekom drugom periodu, kod iste ili druge institucije.

Potrebno je prilikom planiranja i odobravanja izdataka za tekuće grantove mjesnim zajednicama i organizacijama civilnog društva, više voditi računa o nadležnostima Odjeljenja i prirodi izdataka u cilju racionalnog korištenja budžetskih sredstava, kao i njihove pravilne klasifikacije, evidentiranja i prezentacije u finansijskim izvještajima Distrikta.

Revizijom smo utvrdili da, ugovorima o dodjeli novčanih sredstava s pozicije grantova, korisnicima nisu utvrđene mjere kojim bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravdanja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta do propisanog roka, osim da korisniku granta prilikom ponovnog podnošenja zahtjeva sredstva neće biti odobrena. Kontrolu utroška sredstava vrši Komisija, imenovana od strane šefa Odjeljenja. Zbog činjenice da je značajan broj korisnika grantova utvrđen amandmanima u postupku donošenja budžeta, uloga komisije za procjenu kvaliteta planova i programa rada mjesnih zajednica, udruženja građana i fondacija Brčko distrikta BiH se ogleda u provjeri ispunjenosti formalnih uslova u pogledu dokazivanja statusa korisnika sredstava, obezbjeđenja dokumentacije neophodne za realizaciju konkretnog plana i utvrđivanje namjene sredstava. Komisija ne vrši provjeru stepena podudarnosti konkretnih ciljeva dostavljenih programa sa programom rada Vlade, niti vrši vrednovanje efekata koji treba da budu rezultat granta. Osim navedenog, zbog roka izvještavanja nije omogućeno

upoređivanje izvještaja o utrošku odobrenog granta sa zvaničnim godišnjim finansijskim izvještajima korisnika. Revizijom smo također utvrdili da nije propisana jedinstvena metodologija ili instrukcija o načinu pravljenja utroška sredstava grantova neprofitnim organizacijama, što stvara mogućnost različitog vrednovanja dokaza od strane članova komisije, odnosno nerazumijevanja korisnika granta šta predstavlja dokaz o utrošku. To pitanje se rješava usmenim instrukcijama koje daju članovi komisije korisnicima granta u toku vršenja kontrole utroška sredstava. Uvidom u pojedinačne predmete vršenja kontrole, utvrdili smo da je dokumentacija kojom se dokazuje utrošak u pojedinim slučajevima za određene vrste troškova nepotpuna, odnosno formalno pravno neispravna da bi se troškovi mogli priznati.

Potrebno je u ugovorima o dodjeli novčanih sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama, definisati mjere kojim bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravljenja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta.

Potrebno je izraditi podzakonske akte koji daju jasne smjernice o načinu pravljenja grantova, te definisati validne dokaze za pravljenje utroška dodijeljenih sredstava.

Grantovi neprofitnim organizacijama u **Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu** odobreni su u iznosu 4.348.200,00 KM a izvršeni su u iznosu 4.340.826,41 KM.

Realizovani iznos sredstava neprofitnim organizacijama se odnosi na dodijeljene grantove:

- nacionalnim društvima, strukovnim, kulturnim, turističkim i kulturno-umjetničkim društvima **po javnom pozivu**, u ukupnom iznosu od 1.685.400,00 KM,
- sportskim klubovima, udruženjima, kulturno-umjetničkim društvima, (**budžetom za 2016.** godinu odobreni pojedinačni iznosi sredstava), u ukupnom iznosu od 1.895.300,00,
- Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH iznos od 500.000,00 KM,
- Razvojno-garantnom fondu Brčko distrikta BiH iznos od 100.000,00 KM,
- Univerzitetu u Istočnom Sarajevu- Ekonomski fakultet u Brčkom iznos od 50.000,00 KM,
- Udruženju poslodavaca Brčko distrikta BiH iznos od 40.000,00 KM,
- nagrade za pozorišne susrete i sportskim kolektivima iznos od 27.000,00 KM,
- Sindikatu Brčko distrikta BiH iznos od 25.000,00 KM,
- Privrednoj komori Brčko distrikta BiH iznos od 10.000,00 KM, i dr.

Budžetom za 2016. godinu odobreni su grantovi neprofitnim organizacijama (175 kulturno-umjetničkih društava, strukovnih, nacionalnih društava, sportskih klubova, udruženja i dr.), u ukupnom iznosu od 3.580.700,00 KM (1.685.400,00 KM + 1.895.300,00 KM). Od toga se, na dodijeljene grantove sportskim udruženjima odnosi 75%, na grantove udruženjima iz oblasti kulture 24% i iz oblasti turizma 1%.

Grantovi neprofitnim organizacijama po raspisanom **Javnom pozivu** od 22.06.2016. godine u iznosu od 1.685.400,00 KM su dodijeljeni za redovan rad udruženjima, pojedincima, klubovima iz oblasti sporta, kulture i turizma, te, za realizovanje projekata u okviru manifestacija koje su predviđene Programom rada Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu.

Grantovi neprofitnim organizacijama planiranih u knjizi **Budžeta za 2016. godinu** u ukupnom iznosu od 1.895.300,00 KM, odnosno, navedenih **136 pojedinačnih iznosa** sredstava udruženjima/organizacijama, sportskim, nacionalnim društvima, i dr., koji su

podijeljeni na zahtjev udruženja/organizacije, bez uticaja Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu na raspodjelu budžetom utvrđenih grantova.

Revizijom smo utvrdili da, ugovorima o dodjeli novčanih sredstava s pozicije grantova neprofitnim organizacijama, nisu utvrđene mjere kojima bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravdanja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta do propisanog roka, osim u slučaju da korisniku granta prilikom ponovnog javljanja na javni poziv sredstva neće biti odobrena. Kontrolu utroška sredstava vrši Komisija, imenovana Odlukom broj 05-000196/16 od 02.02.2016. godine od strane šefa Odjeljenja. Pomenutom Odlukom, članom 2, definisan je zadatak komisije da pregleda svu pristiglu dokumentaciju kojom se dokazuje utrošak sredstava grantova dobijenih u 2015. godini. Revizijom smo utvrdili da nije propisana jedinstvena metodologija ili instrukcija načina pravdanja utroška sredstava grantova neprofitnim organizacijama, što stvara mogućnost različitog vrednovanja dokaza od strane članova komisije, odnosno nerazumijevanja korisnika granta šta predstavlja dokaz o utrošku. To pitanje se rješava usmenim instrukcijama koje daju članovi komisije korisnicima granta u toku vršenja kontrole utroška sredstava. Uvidom u pojedinačne predmete vršenja kontrole, utvrdili smo da je dokumentacija kojom se dokazuje utrošak u pojedinim slučajevima za određene vrste troškova nepotpuna, odnosno formalno pravno neispravna da bi se troškovi mogli priznati.

Potrebno je u ugovorima o dodjeli novčanih sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama, definisati mjere kojima bi se obezbijedilo poštivanje obaveze pravdanja dodijeljenih budžetskih sredstava od strane korisnika granta.

Potrebno je izraditi podzakonske akte koji daju jasne smjernice o načinu pravdanja grantova, te definisati validne dokaze za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava.

Odlukom Vlade broj 05-000816/16 od 26.09.2016. godine, na prijedlog Odjeljenja usvojen je Program samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH u 2016. godini (u daljem tekstu Program). Programom je definisano da će sredstva, u iznosu od 500.000,00 KM, odobrena budžetom na poziciji 614312–Grantovi ostalim organizacijama („Grant Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta“), preko Zavoda za zapošljavanje biti usmjerena nezaposlenim licima za pokretanje vlastitog biznisa iz oblasti proizvodnje, poljoprivrede, zanatstva i usluga.

Programom su utvrđene klauzule koje definišu: cilj, korisnike, kriterije za odabir lica koji mogu aplicirati za sredstva, lica koja ne mogu učestvovati, realizacija programa, namjena odobrenih sredstava, isplata odobrenih sredstava, obaveze korisnika programa, te izvori i iznos sredstava. Odredbama člana 8 (Obaveze korisnika programa) definisano je:

- 1) Korisnici Programa su dužni da dvije godine poslije datuma izdavanja sudskog rješenja o osnivanju poslovnog subjekta aktivno obavljaju djelatnost za koju su registrovani,
- 2) Korisnici Programa dužni su da redovno izmiruju obaveze po osnovu poreza i doprinosa,
- 3) U periodu navedenom u stavu (1) ovog člana korisnici Programa ne mogu biti prijavljeni na aktivnu evidenciju Zavoda niti ostvariti bilo koje pravo po osnovu nezaposlenosti, osim u slučaju da korisnik izvrši povrat sredstava koja je dobio po ovom programu,
- 4) Ako korisnik sredstava ne ispoštuje ugovorene obaveze, neće moći učestvovati u programima zapošljavanja koja se finansiraju iz budžeta Brčko distrikta BiH,
- 5) Ako korisnik sredstava ne ispoštuje ugovorene obaveze, dužan je vratiti odobrena sredstva.

Odredbama člana 26 Zakona o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, definisano je da svako lice koje se prijavi na Zavod za zapošljavanje radi traženja zaposlenja ima pravo na obavještanje o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje, na posredovanje u zapošljavanju, na savjetovanje o izboru zanimanja i profesionalnoj orijentaciji, na stručno osposobljavanje, obuku i pripremu za zapošljavanje. Nadalje, članom 27 navedenog Zakona, propisano je da, nezaposleni kome je, u smislu Zakona o radu Brčko distrikta BiH, prestao radni odnos bez njegovog zahtijeva, saglasnosti ili krivice, ili kome je osiguranje prestalo na drugi način, koji ima najmanje osam mjeseci neprekidnog staža osiguranja u prethodnih 12 mjeseci, ili 12 mjeseci s prekidima u posljednjih 18 mjeseci, ima pravo na novčanu naknadu i ostvaruje je u Zavodu za zapošljavanje.

Revizijom smo utvrdili da odredbe člana 8 Programa (Obaveze korisnika programa), nisu u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, iz razloga što uskraćuju zakonska prava korisnika.

Potrebno je Program samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH u 2016. godini, uskladiti s odredbama Zakona o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Osim navedenog, grant Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH za realizaciju programa samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH je uplaćen u oktobru 2016. godine a njegova realizacija je započela u aprilu 2017. godine, tako da u izvještajnom periodu nije bilo krajnje realizacije. Prenos sredstava krajem godine onemogućava njegovu upotrebu u periodu za koji je odobren, što umanjuje efikasnost u blagovremenom provođenju politike zapošljavanja u godini na koju se odnosi i transparentnost u izvještavanju o utrošku i efektima podsticaja, zbog različitih perioda izvještavanja davaoca granta i implementatora programa.

Programom je, u skladu sa opštim ciljevima samozapošljavanja i podizanja preduzetničkog duha na području Brčko distrikta BiH, utvrđeno sedam kriterija za ocjenu poslovnih programa i odabir korisnika iz djelatnosti proizvodnje, zanatstva i uslužnog zanatstva bez utvrđenih prioriteta ili preferirane strukture podsticaja.

Uvidom u program ustanovili smo da su svi kriteriji istog značaja i opisnog karaktera sa rasponom bodovanja od 10 do 50 bodova bez postojanja konkretne metodologije vrednovanja pojedinačnih kriterija unutar postavljenog raspona. Pojedinačno bodovanje svakog kriterija kod svakog korisnika se zasniva na slobodnoj procjeni članova komisije, što u okolnostima navedenih raspona ne osigurava postizanje objektivnosti u vrednovanju programa i pravičnosti u izboru korisnika. Programom nisu konkretno definisane obaveze u pogledu oblika i obima nadzora korisnika sredstava i načina i rokova izvještavanja o realizaciji sredstava.

Zbog kasnog transfera granta za samozapošljavanje, onemogućena je njegova realizacija u godini na koju se odnosi i blagovremeno izvještavanje od strane Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o stepenu realizacije tekućih grantova za prethodnu godinu do 31.01. tekuće godine, što nije u skladu s članom 22 tačkama g) i h) Zakona o izvršenju budžeta za 2016. godinu. Postojeća praksa kasnog prenosa grantova za realizaciju programa samozapošljavanja onemogućava postizanje potrebnog nivoa efikasnosti u realizaciji planiranih projekata i umanjuje transparentnost u izvještavanju Vlade i Skupštine Brčko distrikta BiH po pojedinačnim programima zbog različitih perioda prezentacije u finansijskim izvještajima o izvršenju budžeta i izvještajima Zavoda kao implementatora programa.

Potrebno je sredstva za provođenje politike samozapošljavanja ostvariti u roku koji omogućava njihovu realizaciju u okviru perioda na koji se odnose, u cilju

povećanja efikasnosti u realizaciji budžetom odobrenih programa i transparentnosti izvještavanja o načinu i obimu njihove realizacije.

Potrebno je u programu samozapošljavanja konkretnije definisati ciljeve programa i mjerljive kriterije za ocjenjivanje poslovnih ideja u skladu sa postavljenim ciljevima i definisanje oblika izvještavanja i nadzora nad njihovom realizacijom.

Grantovi neprofitnim organizacijama u **Odjeljenju za obrazovanje** planirani su u iznosu od 668.000,00 KM i ostvareni su u istom iznosu ili 100% planiranih sredstava. Pomenuti grantovi su dodijeljeni: Ekonomskom fakultetu u Brčkom Univerzitetu u Istočnom Sarajevu u iznosu od 167.000,00 KM, Poljoprivredno prehrambenog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu u iznosu 167.000,00 KM, Prirodno matematičkog fakulteta Univerzitetu u Sarajevu 250.000,00 KM, te Sveučilište u Mostaru u iznosu od 84.000,00 KM.

Sredstva su dodijeljena, na osnovu Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije grantova neprofitnim organizacijama u 2016. godini broj: 02-000196/16 od 23.12.2016. godine i Odluke o utvrđivanju kriterija za korištenje novčanih sredstava s pozicije grantova neprofitnim organizacijama u 2016. godini broj: 02-000195/16 od 23.12.2016. godine. U pomenutim Odlukama navedeni su kriteriji za dodjelu granta: da je javna visokoškolska ustanova, da obavlja djelatnost na području Brčko distrikta i da studenti sa područja Brčko distrikta BiH na njoj studiraju, korisnici i iznosi sredstava su također unaprijed poznati i definisani. Programom i kriterijima nije propisan minimalan broj studenata kao osnov za dodjelu sredstava. Odjeljenje nije dokumentovalo ispunjenost propisanih kriterija od strane korisnika grantova, odnosno nije prikupilo dokaze koji daju dovoljno uvjerenja da su korisnici sredstava javne visokoškolske ustanove, da obavljaju djelatnost na teritoriji Brčko distrikta te da na njima studiraju studenti sa područja Brčko distrikta, tako da se nismo mogli uvjeriti u ispunjenost traženih kriterija od strane korisnika granta.

Obzirom da su u pomenutim Odlukama navedeni korisnici i iznosi sredstava, a sredstva pozicionirana budžetom, kriteriji su formalnog karaktera i ne utiču na iznos dodijeljenih sredstava.

Potrebno je planiranje i izvršavanje grantova visokoškolskim ustanovama vršiti putem javnog poziva, na osnovu prethodno utvrđenih kriterija i programa koji će, osim obaveze dokazivanja statusa korisnika, dovesti u vezu iznos odobrenih sredstava sa brojem upisanih studenata i drugim mjerljivim kriterijima koji su u funkciji unapređenja visokog obrazovanja u Brčko distriktu BiH.

Navedeni korisnici sredstava su iz budžeta 2015. godine koristili grantove, sa kojima su potpisani pojedinačni ugovori. Ugovorima iz 2015. godine je između ostalog članom 3 definisano, da su korisnici dužni sačiniti i dostaviti izvještaj o realizaciji plana svojih aktivnosti i finansijski izvještaj sa detaljno opisanim troškovima iz dodijeljenih sredstava, priložiti račune i ostalu dokumentaciju koja dokazuje pravilan utrošak sredstava, a u roku od 60 dana od dana isteka fiskalne godine. Nadalje članom 4 ugovora propisano je da kontrolu utroška vrši tročlana komisija koju imenuje šef Odjeljenja za Obrazovanje.

Revizijom smo utvrdili da komisija imenovana od strane šefa Odjeljenja za obrazovanje u svojim izvještajima nije dokumentovala ispunjenost odredbi člana 3 ugovora o finansijskoj podršci u dijelu ugovorom predviđenog roka izvještavanja o utrošku sredstava granta iz 2015. godine. Izvještaji komisije ne sadrže datum sačinjavanja izvještaja niti informacije o tome kada su korisnici sredstava dostavili izvještaje o utrošku sredstava. Nismo se uvjerali da su korisnici sredstava u ugovorom predviđenom roku dostavili izvještaje o utrošku sredstava po ugovorima iz 2015. godine.

Potrebno je dokumentovati kontrolu ugovorenih obaveza korisnika sredstava granta.

- d) Budžetom Brčko distrikta BiH za 2016. godinu planirane su subvencije privatnim i javnim preduzećima u iznosu od 26.861.328,00 KM, a ostvarene u iznosu 26.561.309,76 KM ili 98,88% u odnosu na plan.

Subvencije privatnim preduzećima **Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu**, odobrene su budžetom u iznosu od 9.262.245,00 KM, a izvršene su u iznosu od 8.962.416,66 KM, što predstavlja 96,76 % izvršenja plana a veći su za 19,50 % od ostvarenih izdataka u istom periodu prethodne godine.

Prvobitnim budžetom za 2016. godinu izdaci za subvencije privatnim preduzećima odobreni su u iznosu od 8.000.245,00 KM. Revizijom smo utvrdili da je ukupan navedeni iznos sredstava za subvencije privatnim preduzećima realizovan do 10.10.2016. godine, tako da je zbog neobezbijeđenosti dovoljnog iznosa sredstava potrebnih za ove namjene, obustavljena dalja isplata podsticaja a koja je nastavljena nakon odobrenja dodatnih sredstva, amandmanima na budžet, u iznosu od 1.262.000,00 KM.

Od ukupno realizovanog iznosa subvencije, najveći dio se odnosi na nadoknade novčanog iznosa za nove investicije do visine utvrđenog i uplaćenog poreza na dobit/dohodak 6.671.827,52 KM ili 74,44 %, te nadoknade plaćenih troškova u visini razlike u cijeni električne energije koju plaća preduzeće ili preduzetnik, i cijene koju plaćaju domaćinstva 968.470,54 KM ili 10,80%.

Red. br.	Vrsta nadoknade	Iznos
1.	Nadoknada plaćenih sudskih taksi vezanih za osnivanje privrednog subjekta i upis promjena u sudski registar	55.955,50
2.	Nadoknada plaćenih namjenskih naknada priključenja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu	52.605,21
3.	Nadoknada plaćenih namjenskih naknada priključenja na elektromrežu	96.652,15
4.	Nadoknada plaćenih taksi neophodnih za dobijanje lokacijskih uslova i građevinske dozvole	9.339,00
5.	Nadoknada plaćenih troškova u visini razlike u cijeni električne energije koju plaća preduzeće ili preduzetnik i cijene koju plaćaju domaćinstva	968.470,54
6.	Nadoknada plaćenih troškova u visini razlike u cijeni vode koju plaća preduzeće ili preduzetnik i cijene koju plaćaju domaćinstva	136.970,72
7.	Nadoknada uplaćenih doprinosa za zapošljavanje za novouposlene radnike	136.660,41

8.	Nadoknada doprinosa u iznosu od 50% od ukupnih davanja koja su izdvojena za zdravstveno osiguranje novouposlenih radnika	544.007,85
9.	Nadoknada plate za vrijeme porodiljskog odsustva koji pada na teret poslodavca	287.728,76
10.	Nadoknada novčanog iznosa za nove investicije do visine utvrđenog i uplaćenog poreza na dobit/dohodak	6.671.827,52
11.	Nadoknada plaćenih naknada koje se odnose na troškove tehničkog pregleda objekta uplaćene na JRD	2.199,00
U K U P N O		8.962.416,66

Pregled strukture izdataka za subvencije privatnim preduzećima u skladu sa Zakonom o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH je slijedeća:

Isplata podsticaja u privredu 2016. godini je vršena na osnovu (starog) Zakona o podsticaju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH, kojim nije utvrđen maksimalni iznos za dodjelu po svakoj vrsti podsticaja/subvencije, niti vremenski period za koji se može podnijeti zahtjev za isplatu. Tako su privredni subjekti podnosili zahtjeve koji su se odnosili na izdatke izvršene prije nekoliko godina (sa značajnim iznosima). Bez ograničenog vremenskog perioda i maksimalnog iznosa za olakšice, posebno za nove investicije, nije bilo moguće realno planirati neophodna sredstva za ove namjene.

Tek krajem godine je omogućena primjena (novog) Zakona o podsticaju u privredu Brčko distrikta BiH, kojim je u odnosu na prethodni, kvalitetnije riješena dodjela podsticaja, pogotovo za nove investicije, i to propisanim maksimalnim pojedinačnim iznosima za isplatu privrednim subjektima (za nove investicije do 300.000,00 KM), s utvrđenim vremenskim periodom za podnošenje zahtjeva za isplatu podsticaja, i to samo za tekuću i prethodnu godinu.

Uvidom u izvještaje o izvršenju podsticaja u prethodnom periodu uočen je njihov kontinuiran rast, u 2014. godini je isplaćeno 5,6 mil. KM, u 2015. godini 7,5 mil. KM, a u 2016. godini 8,9 mil. KM, te iz godine u godinu značajno prekoračuju iznose odobrene prvobitnim budžetom.

Odobrovanje sredstava za podsticaje vrši se formalnim provođenjem postupaka odobravanja sredstava svim podnosiocima zahtjeva koji ispunjavaju formalne kriterije, bez uspostavljenih mehanizama za usmjeravanje privrednog razvoja po preferiranim privrednim granama ili kategorijama privrednih subjekata. Osim toga ne postoje mjerljivi kriteriji za ocjenu stepena realizacije ciljeva utvrđenih u načelima Zakona (razvoj utvrđenih privrednih djelatnosti, povećanje zaposlenosti, produktivnosti, poboljšanja konkurentnosti, i dr.), na osnovu kojih bi se mogla ocijeniti društvena opravdanost odobrenih iznosa, prije svega ulaganja u stalnu imovinu do visine uplaćenog poreza na dobit.

U navedenim uslovima, planiranje, realizacija i evidencija podsticaja vrši se zbirno u okviru ukupno raspoloživih sredstava, a jedini prioritet je datum podnošenja, bez obzira na procijenjeni iznos zahtjeva.

Odredbom člana 8 stava 1 tačke i) Zakona o podsticaju u privredu Brčko distrikta BiH, pravnim osobama je propisano pravo na nadoknadu novčanog iznosa za nove investicije radi nabavke stalnih sredstava nakon ostvarenja prava maksimalnog oslobađanja u poreznoj prijavi za prethodnu godinu, umanjenjem osnovice za iznos ulaganja, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Brčko distrikta BiH. Zatim, članom 15 stavom 2 Zakona o podsticaju u privredu Brčko

distrikta BiH, utvrđeno je da se nadoknada novčanog iznosa odnosi isključivo za ulaganja na području Distrikta, s tim da se **stalno sredstvo ne može otuđiti u razdoblju od pet godina**, niti izvršiti transfer van Distrikta. Dalje, stavom 3 istog člana, je definisano da u slučaju otuđenja ili transfera stalnih sredstava pravna osoba **gubi pravo na olakšice** propisane ovim Zakonom, u **narednih godinu dana**.

S obzirom da Poreska uprava, obavljanjem finansijske inspekcije, vrši kontrolu pravnih subjekata, potrebno je uspostaviti mehanizam obavještanja Odjeljenja o izvršenim kontrolama od strane Poreske uprave, u pogledu praćenja odredbi Zakona, u cilju pravovremene primjene odredbe člana 15 stava 3 Zakona.

Potrebno je, sa Poreskom upravom Brčko distrikta BiH, uspostaviti mehanizam kontrole i praćenja podsticaja za nadoknadu novčanog iznosa za nabavljena stalna sredstava, u cilju primjene odredbi Zakona o podsticaju u privredu Brčko distrikta BiH.

Odjeljenje je sačinilo Informaciju o stanju privrede na području Brčko distrikta BiH koja obuhvata: dodijeljena sredstva po Zakonu o podsticaju privrednog razvoja Brčko distrikta BiH, broj firmi i broj zaposlenih u periodu od 2014. do 2016. godine.

Tokom 2016. godine, 893 pravna subjekta (sa 4.742 uposlenika) koristili su ukupno 8.962.416,66 KM podsticajnih sredstava, shodno Zakonu o podsticaju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH.

Od toga, **809** pravnih subjekata ili **90,59%** je koristilo 1.989.994,50 KM podsticaja ili **22,50%** od ukupnog iznosa podsticajnih sredstava.

Dok su **84** pravna subjekta ili **9,41%** koristilo 6.854.454,10 KM ili **77,50%** od ukupnog iznosa podsticajnih sredstava.

Odnosno, može se zaključiti i da je:

- **1** (jedan) pravni subjekt (ili **0,11%** od ukupnog broja pravnih subjekata) koristio **1.340.646,37** KM ili **15,16%** od ukupnih podsticajnih sredstava (ili **20,09%** od ukupno isplaćenih subvencija za nabavku stalnih sredstava), odnosno,
- **3** (tri) pravna subjekta (ili **0,33%** od ukupnog broja pravnih subjekata) koristila **1.941.393,57** KM ili **21,95%** od ukupnih podsticajnih sredstava, te da je,
- **22** (dvadeset dva) pravna subjekta (ili **2,46%** od ukupnog broja pravnih subjekata) koristilo **4.425.441,70** KM ili **50,05%** od ukupnog iznosa podsticajnih sredstava.

Značajan dio dodijeljenih subvencija u privredu je izvršen privrednim subjektima iz oblasti trgovine, osiguranja i dr. koji su već razvili svoje poslovanje.

Također je neophodno analizirati stanje u privredi i efekte podsticajnih mjera, kao što su: povećanje zaposlenosti, produktivnosti, poboljšanje konkurentnosti, rast životnog standarda stanovništva, i dr., te blagovremeno predlagati neophodne mjere u cilju podsticanja proizvodne djelatnosti.

Potrebno je na osnovu stručnih analiza efekata postojećih podsticaja na privredni razvoj u Brčko distriktu BiH, definisati razvojne ciljeve, utvrditi područja u kojima su potrebna poboljšanja, kao i kriterije za njihovu ocjenu i praćenje.

6.4.4. Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi su budžetom za 2016. godinu odobreni u iznosu od 150.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu 150.000,00 KM što predstavlja 100,00 % izvršenja plana.

6.4.5. Kapitalni izdaci

Odobrena sredstva za kapitalne potrebe u razdoblju od 2014. do 2016. godine iznose 92.950.052,99 KM.

Ukupno izvršenje budžeta kapitalnih potreba u periodu 2014.-2016. godina iznosi 31.911.945,41 KM, što predstavlja izvršenje 34,33 % planiranog iznosa.

Početna planirana sredstva za kapitalne projekte u 2016. godini po knjizi Budžeta iznosila su 26.264.757,64 KM. Odlukama o usvajanju amandmana na budžet Brčko distrikta BiH za 2016. godinu izvršeno je smanjenje kapitalnog budžeta u iznosu od 138.623,68 KM, tako da je konačan kapitalni budžet za 2016. godinu iznosio 26.126.133,96 KM.

Pregled izvršenja kapitalnog budžeta za projekte odobrene u 2016. godini po Odjeljenjima i institucijama, u procentualnom izvršenju u odnosu na plan, prikazan je u tabeli broj 3 u prilogu Izvještaja.

Revizijom izvršenja kapitalnih projekata po godinama utvrđen je nizak stepen efikasnosti izvršenja projekata, što ukazuje na nedostatke u pripremi i definisanju razvojnih programa, kandidovanja i uključivanja u budžet projekata za koje nisu stvoreni neophodni preduslovi, kao i neblagovremenom preduzimanju aktivnosti i pokretanja propisanih postupaka neophodnih za njihovu realizaciju tako da je za značajan broj projekata odobrenih budžetom za 2014. godinu ostao nerealizovan.

Također je utvrđeno, da se u fazi planiranja kapitalnog budžeta kandidovanje projekata ne vrši na osnovu relevantnih parametara. Kao nosioci projekta se često imenuju jedna ili više institucija koje će biti krajnji korisnici koji ne raspolažu potrebnim stručnim kadrovskim resursima za njihovu realizaciju. U fazi izvršenja projekata, naročito u slučaju učešća više korisnika, se ne sačinjavaju detaljni operativni planovi aktivnosti na blagovremenom i simultanom obezbjeđenju neophodnih preduslova (imovinskopравни odnosi, projektna dokumentacija neophodna za realizaciju kapitalnih projekata, potrebne saglasnosti, i dr.) što dovodi do značajnog kašnjenja u pokretanju i provođenju postupaka nabavke roba i usluga i izvođenja radova, i njihovog uvođenja u posao, čime se umanjuje transparentnost u postupcima nabavke, efikasnost u realizaciji kapitalnog budžeta i otvara prostor za ispostavljanje naknadnih finansijskih zahtjeva od strane angažovanih izvođača radova.

Potrebno je prilikom kandidovanja kapitalnih projekata voditi računa o stručnoj osposobljenosti nosioca konkretnog projekta u cilju povećanja stepena efikasnosti i racionalnosti izvršenja budžeta kapitalnih potreba i poštovanja zakonom propisanih rokova za njihovu realizaciju.

Po odobravanju projekata potrebno je da u toku njegove realizacije svi budžetski korisnici, uključeni u njegovu realizaciju, budu aktivno uključeni u operativne planove neophodnih aktivnosti sa preciznim rokovima i nosiocima, te obezbijede kontinuiran i kvalitetan nadzor nad realizacijom projekata, kako bi se osiguralo blagovremeno preduzimanje neophodnih aktivnosti potrebnih za njihovu zakonitu i racionalnu realizaciju u propisanim rokovima.

6.4.6. Tekuća rezerva

Budžetom za 2016. godinu, sredstva rezervi odobrena su u iznosu od 393.517,98 KM, u izvještajnom periodu utrošeno je 309.021,14 KM ili 78,53% u odnosu na planirana.

6.5. Finansijski izvještaji na dan 31.12.2016. godine**6.5.1. Račun prihoda i rashoda (Bilans uspjeha)**

U sljedećoj tabeli dajemo skraćeni prikaz Bilansa uspjeha sastavljenog za period 01.01.-31.12.2016. godine:

R. br.	P O Z I C I J A	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2016. godini
0	1	2	3
	RASHODI		
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	60.769.692,19	60.407.128,62
2.	Dopr. na teret poslodavca i ostali doprin.	2.437.509,55	2.449.107,40
3.	Izdaci za materijal i usluge	46.200.529,15	32.396.259,54
4.	Tekući grantovi	60.137.819,29	42.333.782,90
5	Kapitalni grantovi	855.299,50	175.000,00
5.	Subvencije	23.517.099,82	26.561.309,76
6.	Izdaci za kamate i naknade	1.448.874,33	420.097,94
7.	UKUPNO RASHODI (1 do 6)	195.366.823,83	164.742.686,16
8.	PRIHODI	194.400.823,91	202.342.620,02
10	Višak prihoda nad rashodima	0,00	37.599.933,86
10	Višak rashoda nad prihodima	-965.999,92	0,00

Kao rezultat ostvarenih prihoda i rashoda za 2016. godinu, iskazan je višak prihoda nad rashodima (suficit), koji iznosi 37.599.933,86 KM.

6.5.2. Bilans stanja**Kratkoročna potraživanja**

Na dan 31.12.2016. godine u Bilansu stanja iskazana su kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 31.122.393,18 KM, od čega se na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi 30.640.211,46 KM.

Stalna sredstva

Na dan 31.12.2016. godine u bilansu stanja iskazana je nabavna vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 586.307.566,41 KM. U okviru navedenog iznosa sadržan je sporni iznos od 3.076.078,95 KM koji se odnosi na sredstava u Krugu mašina za koja je u toku sudski postupak.

Revizijom smo utvrdili da stalna sredstva u popisnim listama nisu iskazana po ukupnoj pojedinačnoj vrijednosti (trošku sticanja), nego se često iskazuju prema pojedinačnim fakturama nabavke (situacijama u slučaju izgradnje).

Izvori sredstava

Iskazano stanje izvora sredstava u pasivi, na dan 31.12.2016. godine, iznosi 510.660.021,58 KM, struktura istih data je u sljedećem pregledu:

- Izvori stalnih sredstava	446.067.919,40 KM
- Izvori sredstava rezervi	11.667,00 KM
- Revalorizacioni efekti	62.475,99 KM
- Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	64.517.959,19 KM

Revizijom je utvrđeno da se izvori sredstava rezervi i sredstava revalorizacionih rezervi odnose na početna stanja preuzeta prilikom formiranja Brčko distrikta BiH i nemaju funkciju koja je u skladu sa njihovom nominacijom.

Osim toga, izvori sredstava revalorizacionih rezervi predstavljaju sintetičku stavku bez postojanja analitičke evidencije koja bi omogućila identifikaciju sredstava na koja se odnose i evidentiranje promjena u skladu sa promjenama imovine, tako da ne ispunjavaju uslove za njihovo dalje priznavanje i prezentaciju u finansijskim izvještajima.

Potrebno je izvore sredstava rezervi i revalorizacionih rezervi dovesti u funkciju u skladu sa njihovom prirodom i nominacijom ili izvršiti njihovo isknjižavanje u korist neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u cilju pouzdanije prezentacije bilansnih pozicija.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima sastoji se od:

Ek. kod	Opis	Iznos KM
591111	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima za 2016 g.	38.246.070,25
591112	Nepotrošena sredstva za Carinu po Sporazumu	27.268,16
591113	Nepotrošena sredstva za kapitalne projekte 2015. g.	2.744.493,30
591114	Nepotrošena sredstva kapitalnog budžeta 2014. g.	15.161.652,15
591115	Plasirana sredstva na ime Garantnog fonda	1.300.000,00
591116	Plasirana sredstva za poljop. proizvodnju	1.851.445,84
591116	Plasirana sredstva za poljop .proizvodnju (ž-r)	479.558,17
591117	Sredstva fonda stanovanja	3.435.358,45
591118	Sredstva fonda održavanja	532.192,37
591119	Sredstva na ime putarine	739.920,50
	UKUPNO :	64.517.959,19

6.5.3. Popis imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2016. godine

Na osnovu odluke Gradonačelnika broj 05-000982/16, broj akta 04-0599NM-001/16 od 28.11.2016. godine imenovana je Centralna popisna komisija sa zadatkom da organizuje i prati tok popisa po odjeljenjima i institucijama i da sačini zbirni izvještaj o popisu imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2016. godine.

Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza broj: 04.2-02-1723/08 od 23.04.2008. godine (u daljnjem tekstu: Uputstvo o radu popisnih komisija), određen je način rada, poslovi i rokovi koje su dužni ispoštovati popisne komisije i državni službenici i namještenici.

Uvidom u izvještaje i popisne liste pojedinačnih komisija budžetskih korisnika utvrdili smo da te komisije uglavnom nisu vršile popis potraživanja i obaveza, niti procjenu njihove naplativosti ili dospelosti u cilju pouzdanije fer prezentacije njihovog iznosa u finansijskim izvještajima i iniciranja pojačanih aktivnosti na naplati potraživanja i sprečavanju njihove zastare. Značajan broj komisija je popis stalne imovine izvršio formalno, preuzimanjem knjigovodstvenih stanja što je detaljnije navedeno u poglavlju stalna sredstva.

Popisne komisije budžetskih korisnika, također, nisu u propisanom roku do 15.01.2016. godine dostavile svoje Izvještaje o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala, potraživanja i obaveza Centralnoj popisnoj komisiji, što nije u skladu sa odredbama člana 7 stavova a) i b) Uputstva o radu popisnih komisija.

Potrebno je, obezbijediti blagovremen početak i okončanje godišnjeg popisa, popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obaveze Brčko distrikta BiH, izvršiti identifikaciju i procjenjivanje pojedinačnih pozicija imovine i obaveza, te u skladu Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava potraživanja i obaveza sačiniti izvještaje o popisu u okviru propisanog roka.

7. Komentar

Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja budžeta Brčko distrikta BiH u periodu 01.01.-31.12.2016. godine, broj: 01-02-03-13-07-012-348/17, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija za finansije, dana 18.07.2017. godine dopisom broj: 13.9-04.1-558/17, se očitovala na nalaze iz Nacrta izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja budžeta Brčko distrikta BiH i na iste nije imala primjedbe, te je ovaj Izvještaj konačan.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

8. PRILOZI

Rashodi i izdaci skraćena shema

Tabela broj 1

O P I S	Ostvarenje 2015. god.	Konačan plan 2016. god.	Ostvarenje 2016. god.	Indeks	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Bruto plate i naknade troškova zaposlenima	59.378.027,63	59.908.579,92	58.909.584,61	99,21	98,33
Naknade troškova zaposlenih i skup. zastupnika	1.391.664,56	1.908.493,90	1.497.544,01	107,61	78,47
Doprinos na teret poslodavca i ostali doprinosi	2.437.509,55	2.564.926,81	2.449.107,40	100,48	95,48
Izdaci za materijal i usluge	46.200.529,16	35.702.882,29	32.396.259,54	70,12	90,74
Tekući grantovi	60.137.819,29	48.049.142,37	42.333.782,90	70,39	88,11
Subvencije	23.517.099,82	26.861.328,00	26.561.309,76	112,94	98,88
Izdaci za kamate	1.448.874,33	559.918,19	420.097,94	28,99	75,03
Ukupno tekući izdaci	194.511.524,34	175.555.271,48	164.567.686,16	84,61	93,74
Kapitalni izdaci	4.396.106,21	26.301.133,96	2.456.566,43	55,88	9,34
Otplata kredita	1.989.053,27	2.723.181,20	2.723.169,68	136,91	100,00
Ukupno tekući i kapitalni izdaci	200.896.683,82	204.579.586,64	169.747.422,27	84,49	82,97
Manje izvršeni rashodi i izdaci u odnosu na plan			34.832.164,37	89,91	0,00

Sintetički pregled izvršenja tekućih izdataka

Tabela broj 2

O P I S	Ostvarenje u 2015. god.	Plan za 2016. po knjizi budžeta	Amandmani na budžet 2016. god.	Preusmje- ranja u 2016. god.	Konačan budžet za 2016. godinu	Izvršenje u 2016. godini	Indeks	
							6/5	6/1
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Bruto plate i naknade	59.378.027,63	62.648.467,42	-2.755.487,50	15.600,00	59.908.579,92	58.909.584,61	98,33	99,21
Naknade troškova zapos. i skupštinskim zastupnicima	1.391.664,56	2.155.332,47	-193.175,28	-53.663,29	1.908.493,90	1.497.544,01	78,47	107,61
Doprinos na teret poslodavca	2.437.509,55	2.732.738,15	-182.974,63	15.163,29	2.564.926,81	2.449.107,40	95,48	100,48
Putni troškovi	313.707,52	457.365,40	-14.500,00	-14.667,12	428.198,28	321.321,32	75,04	102,43
Izdaci za energiju	4.235.750,17	4.013.172,50	591.500,00	-332.550,00	4.272.122,50	3.813.749,22	89,27	90,04
Izdaci za komunalne usluge	1.256.416,23	1.388.329,00	-5.640,00	-21.590,00	1.361.099,00	1.250.185,02	91,85	99,50
Nabavka materijala i sitnog inventara	1.857.326,01	2.579.929,99	-64.102,90	245.555,00	2.761.382,09	2.376.772,88	86,07	127,97
Usluge prevoza i gorivo	437.814,30	718.555,65	-21.155,69	-164.263,44	533.136,52	394.465,75	73,99	90,10
Unajmlj. imovine i opreme	91.024,32	81.940,00	-5.200,00	-18.920,00	57.820,00	54.904,18	94,96	60,32
Tekuće održavanje	2.993.080,28	3.106.177,00	-10.124,00	21.695,00	3.117.748,00	2.703.393,45	86,71	90,32
Izdaci za bank. i usl. osig.	226.405,57	297.838,00	-19.342,80	-10.988,50	267.506,70	228.086,82	85,26	100,74
Ugovorene usluge	34.789.004,76	22.900.266,98	-198.295,05	201.897,27	22.903.869,20	21.253.380,90	92,79	61,09

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

Grantovi drugim nivoima Vlade	238.540,00	100.000,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00	100,00	41,92
Grantovi pojedincima	45.182.949,12	34.014.317,05	1.705.068,00	-438.950,00	35.280.435,05	32.812.287,56	93,00	72,62
Grantovi neprofitnim organizacijama	14.716.330,17	13.019.087,32	168.020,00	-518.400,00	12.668.707,32	9.421.495,34	74,37	64,02
Subvencije javnim preduzećima i fondovima	16.017.163,54	16.503.500,00	1.095.583,00	0,00	17.599.083,00	17.598.893,10	100,00	109,88
Subven. priv. preduzećima	7.499.936,28	8.000.245,00	752.000,00	510.000,00	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76	119,50
Kapit. grantovi na nivou Vlade	0,00	0,00	0,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	100,00	0,00
Kapit. grantovi pojed. i nepr. org	855.299,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitalni grantovi u inostranstvo	62.806,07	150.000,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00	100,00	238,83
Izdaci za inostrane kamate	186.832,98	85.576,00	0,00	0,00	85.576,00	74.998,15	87,64	40,14
Kamate na domaće pozajmljivanje	1.199.235,28	183.319,00	0,00	-2.100,00	181.219,00	173.588,00	95,79	14,47
	195.366.824,84	175.136.158,93	842.176,15	-541.177,79	175.437.153,29	164.571.180,37	0,00	0,00
Ostale naknade vezane za pozajm.	1.527.437,70	293.123,19	0,00	0,00	293.123,19	171.511,79	58,51	11,23
Otplate dug. primlj. kroz državu	461.615,57	3.996.458,81	-1.451.988,93	-349.467,68	2.195.002,20	2.195.001,58	100,00	475,50
Otplate domać. zaduživanja	0,00	526.079,00	0,00	2.100,00	528.179,00	528.168,10	100,00	
Ukupno tekući rashodi	197.355.877,11	179.951.817,93	-609.815,78	-888.549,47	178.453.452,68	167.465.855,84	93,84	84,85

Plan i ostvarenje kapitalnog budžeta za 2016. godinu

Tabela broj 3

R. br.	ODJELJENJE / INSTITUCIJA	Plan za 2016. god.	Ostvarenje 2016. god.	Raspoloživo (2- 3)	Izvršenje (3/2)
0	1	2	3	4	5
1.	Skupština Distrikta	50.000,00	5.839,47	44.160,53	11,68
2.	Kancelarija gradonačelnika	152.000,00	0,00	152.000,00	0,00
3.	Pravosuđe Distrikta	492.017,54	0,00	492.017,54	0,00
4.	Policija Brčko distrikta	895.271,77	0,00	895.271,77	0,00
5.	Odjeljenje za javnu sigurnost	1.890.565,35	7.005,60	1.883.559,75	0,37
6.	Odjeljenje za stručne i administrativne poslove	406.761,79	136.761,79	270.000,00	33,62
7.	Direkcija za finansije	62.000,00	31.960,00	30.040,00	51,55
8.	Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu	535.951,90	64.444,60	471.507,30	12,02
9.	Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu	664.000,00	10.000,00	654.000,00	1,51
10.	Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge	5.040.706,60	1.101.509,33	3.939.197,27	21,85
11.	Odjeljenje za obrazovanje	738.000,00	3.503,49	734.496,51	0,47
12.	Odjeljenje za prostorno planiranje	950.000,00	1.533,15	948.466,85	0,16
13.	Odjeljenje za raselj lica, izbjeglice i sp	192.000,00	1.514,50	190.485,50	0,79
14.	Odjeljenje za komunalne poslove	3.331.271,93	358.040,91	2.973.231,02	10,75
15.	Odjeljenje za javne poslove	7.555.990,74	487.383,27	7.068.607,47	6,45
16.	Odjeljenje za javni registar	381.500,00	0,00	381.500,00	0,00
17.	Kancelarija za upravljanje javnom imovinom	2.754.476,34	54.791,73	2.699.684,61	1,99
18.	Kancelarija koordinatora BD pri VM	27.620,00	0,00	27.620,00	0,00
19.	Kancelarija za reviziju	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00
	UKUPNO:	26.126.133,96	2.264.287,84	23.861.846,12	8,67

Plan i ostvarenje kapitalnog budžeta odobrenog u periodu 2014.-2016. godine

Tabela 3a

Godina odobrenja projekta	Planirano	Realizovano do 01.01.2016. god.	Realizovano u 2016. god.	Raspoloživo	Izvršenje do 1.1.2016. 2/1	Izvršenje kumul. (2+3)/1
0	1	2	3	4	5	6
2014.	35.904.766,05	15.049.779,88	5.693.334,02	15.161.652,15	41,92	57,77
2015.	30.919.152,98	3.534.962,56	5.369.581,11	22.014.609,31	11,43	28,80
2016.	26.126.133,96	0,00	2.264.287,84	23.861.846,12	0,00	8,67
Ukupno:	92.950.052,99	18.584.742,44	13.327.202,97	61.038.107,58	19,99	34,33

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2016. GODINE

Tabela br. 4

R. br.	Ekonomski kod	POZICIJA	Zabilješka	Ostvareno u preth. god.	Ostvareno u tekuć. godini
				2015.	2016.
0	1	2	3	4	5
1.		I. AKTIVA			
2.	10000 + 20000	Gotovina, kratkoročna potraživ., razgraničenja (3 do 6)		91.186.215,87	113.233.899,38
3.	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali		57.431.272,86	28.611.506,20
4.	120000	Vrijednosni papiri		0,00	0,00
5.	130000	Kratkoročna potraživanja		31.254.943,01	31.122.393,18
6.	140000	Kratkoročni plasmani		2.500.000,00	53.500.000,00
7.	011-031	B. Stalna sredstva (10+13+16)		451.190.107,09	480.477.952,50
8.	011000	Stalna sredstva		575.023.494,85	586.307.566,41
9.	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava		-131.857.288,25	-140.762.110,51
10.	011-0119	Neotpisana vrijedn. stal. sredst. (8-9)		443.166.206,60	445.545.455,91
11.	20000	Dugoročni plasmani		3.152.174,84	2.776.824,63
12.	29000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana		0,00	0,00
13.	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (11-12)		3.152.174,84	2.776.824,63
14.	31000	Vrijednosni papiri		4.871.725,65	6.219,63
15.	31900	Ispravka vrijednosti		0,00	0,00
16.	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira		4.871.725,65	6.219,63
17.	09000	Dugoroč. razgranič. prihoda i rashoda (18+19+20)		29.016.370,93	32.149.452,33
18.	09100	Dugoročna razgraničenja prihoda		0,00	0,00
19.	09200	Dugoročna razgraničenja rashoda		22.570.972,20	26.998.025,26
20.	09300	Ostala dugoročna razgraničenja		6.445.398,73	5.151.427,07
21.		Ukupna aktiva (2+7+17)		571.392.693,89	593.711.851,87

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 11 do 53 sastavni su dio našeg izvještaja.

Ekonomski kod	POZICIJA	Zabilješka	Ostvareno u preth. god.	Ostvareno u tekuć.godini
			2015.	2016.
1	2	3	4	5
	II PASIVA			
300000	A. Kratkor. obaveze i razgraničenja (od 24 do 29)		51.944.876,94	50.896.158,34
310000	Kratkoročne tekuće obaveze		6.609.027,40	4.776.974,36
320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira		10.241,19	6.186,06
330000	Kratkoročni primici od pr. i fiz.lica		6.501,81	6.501,81
340000	Obaveze prema radnicima		0,00	0,00
360000	Finans. i obrač. odnosi sa dr. povezanim jedinicama		38.350,00	40.910,09
390000	Kratkoročna razgraničenja		45.280.756,54	46.065.586,03
400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (od 31 do 33)		33.888.096,58	32.155.671,96
410000	Dugoročni krediti i zajmovi		29.016.370,93	32.149.452,23
420000	Ostale dugoročne obaveze		4.871.725,65	6.219,63
490000	Dugoročna razgraničenja		0,00	0,00
500000	C. Izvori sredstava (35+36+37+38+39-40)		485.559.720,38	510.660.021,58
510000	Izvori stalnih sredstava		444.133.889,56	446.067.919,40
520000	Ostali izvori sredstava		0,00	0,00
530000	Izvori sredstava rezervi		11.667,00	11.667,00
580000	Revalorizacioni efekti		62.475,99	62.475,99
590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		41.351.687,83	64.517.959,19
	UKUPNA PASIVA (23+30+34)=25		571.392.693,90	593.711.851,88

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 11 do 53 sastavni su dio našeg izvještaja.

RAČUN PRIHODA I RASHODA

Tabela br. 5

Ekonom. kod	POZICIJA	Bilješke	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2016. godini	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
600000	Rashodi (3+7+17+25)		195.366.823,83	164.742.686,16	84,32
610000	I Tekući izdaci		195.366.823,83	164.742.686,16	84,32
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih (4+5)		60.769.692,19	60.407.128,62	99,40
611100	Bruto plate i naknade		59.378.027,63	58.909.584,61	99,21
611200	Naknade troškova zaposlenih i sku.		1.391.664,56	1.497.544,01	107,61
612000	Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi		2.437.509,55	2.449.107,40	100,48
613000	Izdaci za materijal i usluge (od 8 do 16)		46.200.529,15	32.396.259,54	70,12
613100	Putni troškovi		313.707,52	321.321,32	102,43
613200	Izdaci za energiju		4.235.750,16	3.813.749,22	90,04
613300	Izdaci za komunalne usluge		1.256.416,23	1.250.185,02	99,50
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara		1.857.326,01	2.376.772,88	127,97
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva		437.814,30	394.465,75	90,10
613600	Unajmljivanje imovine i opreme		91.024,32	54.904,18	60,32
613700	Izdaci za tekuće održavanje		2.993.080,28	2.703.393,45	90,32
613800	Izdaci osigur., bankar.usluga i plat.		226.405,57	228.086,82	100,74
613900	Ugovorene usluge		34.789.004,76	21.253.380,90	61,09
614000	Tekući grantovi (od 18 do 24)		83.654.919,11	68.895.092,66	82,36
614100	Grantovi drugim nivoima vlade		238.540,00	100.000,00	41,92
614200	Grantovi pojedincima		45.182.949,12	32.812.287,56	72,62
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama		14.716.330,17	9.421.495,34	64,02
614400	Subvencije javnim preduzećima		16.017.163,54	17.598.893,10	109,88
614500	Subvencije privatnim preduzećima		7.499.936,28	8.962.416,66	119,50
614700	Grantovi u inostranstvo		0,00	0,00	0,00
615200	Kapitalni grantovi pojedincima, neprofitnim organizacijama		855.299,50	175.000,00	20,46
616000	Izdaci za kamate i ostale naknade		1.448.874,33	420.097,94	28,99
616200	Izdaci za inostrane kamate		62.806,07	74.998,15	119,41
616300	Kamate na domaća pozajmljivanja		186.832,98	173.588,00	92,91
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje		1.199.235,28	171.511,79	14,30

Napomena: Bilješke uz finansijske izvještaje na stranama od 11 do 53 sastavni su dio našeg izvještaja.

Ekon.	POZICIJA	Bilješke	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2016. godini	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
700000	PRIHODI (30+42+56)		194.400.823,91	202.342.620,02	104,09
710000	Prihodi od poreza (31+34+35+36)		181.465.656,45	188.566.729,87	103,91
711000	Porez na dobit pojed. i preduzeća (32+33)		14.033.820,31	14.474.331,57	103,14
711100	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća		1.789.264,68	1.729.958,40	96,69
711200	Porez na dobit preduzeća		12.244.555,63	12.744.373,17	104,08
713000	Porezi na plate i radnu snagu		8.496.442,89	9.579.394,51	112,75
714000	Porez na imovinu		1.387.842,61	1.599.272,00	115,23
715000	Porezi na dobra i usluge (od 37 do 41)		157.547.550,64	162.913.731,79	103,41
715100	Porezi na prodaju dobara i usluga		266.919,39	23.466,32	8,79
715200	Porez na promet posebnih usluga		489.059,37	551.267,06	112,72
715300	Porezi na upotreb.dob.ili na dozvole dobara iz ak.		672.900,00	684.000,00	101,65
715500	Indirektni porezi od UIO		156.118.671,88	161.654.998,41	103,55
720000	Neporezni prihodi (43+47+55)		12.791.258,81	13.651.556,48	106,73
721000	Prihod od poduz. aktivnosti i imovine (od 44 do 46)		3.297.766,05	1.916.436,78	58,11
721100	Prihod od nefinans. jav. preduz. i fin.jav.inst		820.322,65	776.744,74	94,69
721200	Ostali prihodi od imovine		2.330.353,19	1.039.015,13	44,59
721600	Prihodi od privatizacije		147.090,21	100.676,91	68,45
722000	Naknade, takse i prihodi od pruž jav. usluga (od 48 do 54)		7.436.197,08	9.931.264,88	133,55
722100	Administrativne takse		447.572,37	736.736,57	164,61
722200	Sudske takse i naknade		1.771.474,88	3.424.052,95	193,29
722300	Komunalne takse		332.599,15	362.580,17	109,01
722400	Ostale budžetske naknade		1.949.883,33	1.895.288,94	97,20
722500	Posebne naknade i takse		1.217.511,29	1.447.653,58	118,90
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga		1.240.511,21	1.373.716,50	110,74
722700	Neplanirane uplate		476.644,85	691.236,17	145,02
723000	Novčane kazne		2.057.295,68	1.803.854,82	87,68
730000	Tekuće potpore (grantovi) (57+58)		143.908,65	124.333,67	86,40
731000	Grantovi iz inostranstva		3.736,36	123.508,67	3.305,59
732100	Domaći grantovi		140.172,29	825,00	0,59
	Višak prihoda nad rashodima			37.599.933,86	
	Višak rashoda nad prihodima		-965.999,92		0,00
	Pokriveno: a) iz kredita			211.761,55	
	b) iz viška prethodne god.			754.238,37	

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA
period izvještavanja od 1.1. do 31.12.2016. godine

Tabela br. 6

R. br.	Broj konta	Naziv konta	Tekuća godina	Prethodna godina
1.		A. Novčani primici Prihodi (2+3-4+5+8)	203.465.771,52	195.889.054,47
2.	710000	Prihodi od poreza	188.566.729,87	181.465.656,45
3.	720000	Neporezni prihodi - ukupno	13.651.556,48	12.791.258,81
4.	391110	Unaprijed naplaćeni neporezni prihodi	14.695,00	11.784,90
5.	730000	Tekuće potpore (Grantovi)	124.333,67	143.908,65
6.	811000	Kapitalni primici		
7.	812000	Kapitalne potpore (Grantovi)		
8.		B. Finansiranje (od 9 do 11)	1.108.456,50	1.476.445,66
9.	813000	Primljene otplate datih zajmova i povećanje učešća u kapitalu	901.029,92	1.264.684,11
10.	814000	Dugoročni krediti i zajmovi	207.426,58	211.761,55
11.	815000	Kratkoročni krediti i zajmovi		
12.		C. Ostalo (od 13 do 18)	1.392.967,69	92.389.608,97
13.	141200	Depoziti kod banaka - potražni promet	0,00	91.000.000,00
14.	131122	Povrat avansa	0,00	0,00
15.	131111	Potraž. po osnovu bolovanja od FZO-potr.str	446.372,44	420.031,59
16.	241111	Ostali dugoročni plasmani - Phare program povrat	636.325,22	649.003,01
17.	780000	Prihodi iz budžeta		
18.		Ostali primici (PDV u prihodima)	310.270,03	320.574,37
19.		D. Novčani primici (1+12)	204.858.739,21	288.278.663,44
20.		A. Novčane isplate Rashodi kl. 6 (21+22+23+24+25+26)	164.742.686,16	195.366.823,84
21.	611000	Plate i naknade troškova zaposlenima	60.407.128,62	60.769.692,19
22.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.449.107,40	2.437.509,55
23.	613000	Izdaci za materijal i usluge	32.396.259,54	46.200.529,16
24.	614000	Tekući grantovi	68.895.092,66	83.654.919,11
25.	615000	Kapitalni grantovi	175.000,00	855.299,50
26.	616000	Izdaci za kamate i ostale naknade	420.097,94	1.448.874,33
27.		B. Kapital - klasa 8 (28+29)	16.067.651,24	18.645.094,11
28.	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.344.481,56	16.656.040,84
29.		C. Finansiranje	2.723.169,68	1.989.053,27
30.	822000	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	0,00	0,00
31.	823000	Otplate duga	2.723.169,68	1.989.053,27

32.		D. Ostale isplate (od 33 do 43)	71.553.897,98	53.470.678,20
33.	141200	Depoziti kod banaka - dugovni promet	51.000.000,00	37.000.000,00
34.		Ostale isplate	6.501,80	6.501,80
35.	311100	Kratkoročne tekuće obaveze na početku god.	6.521.223,25	6.552.257,51
36.	361200	Obaveze za PDV-e - dugovni promet	388.110,57	381.882,25
37.	391200	Razgraničeni rashodi - saldo na poč. god.	12.126.583,90	8.381.203,44
38.	391300	Ostala razgraničenja (zadržani depoziti) - dugovni promet	983.917,00	775.911,56
39.	392100	Ostala razgraničenja (budžetski koris.) - saldo na poč. godine	3.929,35	5.626,05
40.	131111	Potraživanja po osnovu bolovanja od FZO-a - dugov. strana	443.049,96	367.295,59
41.	131112	Avansi - dugovni promet	80.582,15	0,00
42.	391411	Ostala raz.avansi - dugovni promet	0,00	0,00
43.	410000	Dugoročni krediti i zajmovi - dugovni promet		
44.		Ukupne novčane isplate (20+27+32)	252.364.235,38	267.482.596,15
45.	311100	Kratkoročne tekuće obaveze na kraju godine	4.297.733,14	6.609.027,40
46.	311200	Kratkoročne obaveze (ostale) - saldo na kraju godine	2.209,63	84.804,15
47.	3612116	Obaveze za PDV-e - saldo na kraju god.	39.830,42	38.315,42
48.	391200	Razgraničeni rashodi - saldo na kraju godine	14.598.895,67	12.126.583,90
49.	391300	Ostala razgraničenja (zadržani depoziti) -potražni promet	113.825,09	827.758,05
50.	392100	Ostala razgraničenja (budžetski korisnici) -saldo na kraju godine	6.670,35	3.929,35
51.	131112	Avansi - potražni promet		
52.		Saldo obaveza na kraju god. (45+46+47+48+49+50+51)	19.059.164,30	19.690.418,27
53.		Ostale isplate (53)	373.434,80	-485.347,66
54.		UKUPNI RASHODI I IZDACI (44-52+53)	233.678.505,88	247.306.830,22
55.		Neto novčani primici (19-54)	-28.819.766,67	40.971.833,22
56.		Saldo gotovine na početku godine	57.431.272,86	16.459.439,64
57.		Saldo gotovine na kraju godine (55+56)	28.611.506,19	57.431.272,86

Skraćena shema Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2016. godinu

Tabela broj 7

Pozicija	Plan 2016.	Rebalans	Virmaniz.	Korigovani plan	Ostvareno u preth. godini	Ostvareno u tekućoj godini	Odstupanje (7-5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Prihodi i primici	201.547.007,86	-1.636.988,93	0,00	199.910.018,93	195.877.269,57	203.451.076,04	3.541.057,11
A. Prihodi od poreza	179.990.000,00			179.990.000,00	181.465.656,45	188.566.729,87	8.576.729,87
- Porezi od UIO	156.300.000,00			156.300.000,00	156.118.671,88	162.913.731,79	6.613.731,79
- Direktni porezi	23.690.000,00			23.690.000,00	25.346.984,57	25.652.998,08	1.962.998,08
B. Neporezni prihodi	18.223.418,66	389.467,68		18.612.886,34	12.791.258,81	13.651.556,00	-4.961.330,34
C. Kapitalni primici	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00
D. Potpore (grantovi)	263.102,67			263.102,67	143.908,65	124.333,67	-138.769,00
E. Prilijene otplate datih zajmova	2.702.486,53	-1.801.456,61		901.029,92	1.264.684,11	901.029,92	0,00
II. Rashodi	206.216.575,57	-1.636.988,93	0,00	204.579.586,64	200.896.683,82	169.747.422,27	34.832.164,37
A. Tekući rashodi	175.279.280,12	278.091,36	-2.100,00	175.555.271,48	194.511.524,34	164.567.686,16	10.987.585,32
B. Kapitalni izdaci	26.414.757,64	-113.623,68		26.301.133,96	4.396.106,21	2.456.566,43	23.844.567,53
Višak prih. i prim. nad rash. i izdacima						33.703.654,25	33.703.654,25
Višak rash. i izdataka nad prih. i primicima	4.669.567,71			4.669.567,71	5.019.414,25		-4.669.567,71
Višak rashoda pokriva se:							
- iz viška prih. proš. god.	4.669.567,71			4.669.567,71	5.019.414,25		-4.669.567,71
III. Finansiranje							
A. Prilijeni krediti	368.000,00	-225.000,00		143.000,00	211.761,55	207.426,58	64.426,58
B. Otplate primljenih zajm.	4.522.537,81	-1.801.456,61	2.100,00	2.723.181,20	1.989.053,27	2.723.169,68	-11,52
- Otpl. dugova kroz drž.	3.996.458,81	-1.801.456,61		2.195.002,20	1.527.437,70	2.195.001,58	-0,62
- Otpl. domaćeg zaduž.	526.079,00		2.100,00	528.179,00	461.615,57	528.168,10	-10,90